

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 1 (2)

1950 m. SAUSIO mėn. 4 d.

Kaina 10 c.

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. C. Society of Canada.

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada

Naujieji metai vis dar netikri

Kiekvienais metais žeme pradeda vis naują ratą aplink saulę. Nežinia, kiek kartu ji jau apskriejo aplink saulę ir kiek dar kartu apibėgs, vis pradėdama naujus metus, kurių ji neskaičiuoja. Visatoje viskas dvelkia amžinumu ir pastovumu. Tiksliai mes, žmonės, gyvenamieji žemėje mainomes ir skaičiuojame metus, dienas ir valandas. Vieną kurią valandą sušvytyme, kaip žvakės liepsna, ir nežinomą valandą užpučia mus šaltas mirties dvelkitejiimas. Tarp tu dviejų akimirkų prabėga mūsų laikas neįjuntamai. Iš amžinybės jis išteka ir į amžinąsi nutėka.

Laikas yra duotas tiksliai žmonėms. Nebus kada žemeje žmogaus, "nebebus daugiau ir laiko", kaip sako šv. Iono Ap. reiškinys. Net ir dabar, kur nėra gyvo žmogaus, ten laikas neturi prasmės, kaip vejo pustomose dykynėse, neikopiamose kalnu skiauterėse arba ledynų viešpatijoje. Ten niekam nerūpi, kas praėjo ir kas ateina. Dievas tai žino, o gyvuliai neklaužia. Vienas tik žmogus nerimastaudamas teiraujasi, kas bus? Kokie bus naujieji metai ir ką jie atneš?

Deja, ateinančio laiko misle yra pati sunkiausia. Jai nėra atsakymo jokiose žmonių išmąnyto knygos nei beprasmiuose ju spėjimuose. Nežinojimas savo likimo yra žmogaus dalis šioje žemėje. Ta nežinia yra žmogui kancija ir kartu palaima. Ar daug kas išvertu nesijaudindamas, sužinojęs iš anksto, koks laukia jo vargas ar nelaimė? Išgyventi sunkumai dažnai būna lengvesni, negu dar laukiami ar nujaučiami. Geriau yra žmonėms šie metai dar nežinoti, kad kitais metais ju jau nebebus. Arba kas išvertu ir būtų visai ramus, patyręs, kad jo laukia didelis pasiskėsimas ir nepaprasta laimė? Išgyventa laimė dažnai pasirodo menkesnė, negu išvaizduojama. Geriau žmonėms šiemet dar nežinoti, kad kitąmet ju laukia gera žinia.

Ateities paslaptis mums yra didelė Dievo dovana.

Vis dėlto ateities uždanga nėra visai nepraskleidžiama. Naujų metų iškylai bėrta kaip vaisius ant medžių, kuriuos anksčiau pasodinome. Jie išauga iš praėjusių metų ir darbu. Vieno metų palikimas apsprendžia sekančius metus, ir taip ta grandinė yra nenutrūkusi. Dėlto galima šitą naujausi kas laukia paskiro žmogaus, išskyrus staigią mirtį, ir kas ateja jautoms bei valstybėms, kai ju gyvenimas būna ramus ir taikus.

Kai buvome nepriklausomi ir gyvenome savam krašte, daug galvos ir nesukome, kas bus. Laukai buvo apseiti, valstybė aptvarkyta, pragyvenimas užtikrintas; reikėjo tiksliai toliau trukti ir viską tobulinti. Bet nuo karo pradžios kiekvienam nauji metai jau mums buvo netikri ir baugūs. Tokie patys ir ligi šiol mums paliko. Pro karo suverstus griuvėsius nieko tikresnio negalime išvystyti. Apniuktas tarptautinis gyvenimas slepia daug ko nelaukiamo. Dėlto prie naujų metų slenksčio ir stabilime klausdami: ką jie mums žada? Kokie

bus 1950 metai? Ar jie atneš mūsų tautai laisvę ar prispaus dar didesnius kančiomis?

Nei vieni pokariniai metai nedavė mums jokios atmainos: neatnešė nei laisvės nei taikos. Dėlto mes nebetikėjai pasidavėme: mažiau tikime taika, negu karu. Yra žmonių ir valstybių, kurios basliais gyvenimą tvarko, ir dėlto tik jėga gali būti suvaldomi. Kas prievartą vartoja, prievartos ir nusipelnia, kad žemes veidas būtų apvalytas nuo teroristu siautėjimo. Vieną kartą tai turės įvykti. To reikalauja teisybė ir šaukiasi prisilegtos tautos.

Mūsų tauta išsiuntė mus kaip šauklius ir kovotojus. Mes atstovaujame ir užvaduojame savo brolius ir seseris, kurių burna užčiaupta ir rankos surištos. Nedaugumai mūsų palikta laisvė, kad visai daugumai šauktume laisvės pasaulyje. Tai mūsų gyvenimo įprasminimas — pro mus pratekančio laiko reikalavimas. Nauji metai iš mūsų reikalauja, kad kovą už tautos laisvę dar sugriežtintume. Mes turime ryžtis taip kovoti ir dirbti, kaip Adomas Mikėvičius moko: siekti net to, ko akys nepasiekia, ir laukti net tai, ko protas nepaieigia. Jei tik išversime ir nepalušime, tai vieną kartą turės laiko bandymas palūžti, kartą pagaliau tremties metai turės mums virsti sugrįžties metais ir išlaisvintą tevynę.

Kaip žeme vis skrieja aplink saulę nepakisdama, taip nepakitusios skrieja mūsų mintys ir tevyne, iki busime vėl drauge. Praeiti seni ir nauji metai, bet niekada nepraeis mūsų šauksmas teisybės ir laisvės, iki rusti Dievo ranka nutrenks melso ir vergijos siaubą nuo jo išpuiklusio sosto. Teatėnie ta valanda dar šiais naujais metais!

S. Suž

Latvių žurnalistų sveikinimas

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktoriau, Su nepaprastu džiaugsmu pasitikome Tamstos redaguojamo laikraščio "Tėviškos Žiburiai" 1 Nr.

Mes žinome, kad Katalikų Bažnyčia šiandien yra pats žymiausias kovotojas prieš viso krikščioniškojo pasaulio aršiausią priešą — komunizmą. Mes žinome, kad Katalikų Bažnyčios dogma šiandien yra vienintelė reali jėga, kuri gali stoti atviroje idejų kovoje ir kad propaganda, spauda ir "Tėviškos Žiburiai" aštriausias tos kovos ginklas.

Bet leiskite, Pone Redaktoriau, reiškiant gilią pagarbą peržengiant slenkstį ir dvidešimtojo amžiaus antrąją pusę, nuoširdžiai linkėti, kad tas ginklas būtų nuolat aštrus ir kad "Tėviškos Žiburiai" vis šviesiau apšviestu keliu į didvyrių žemę!

Latvių žurnalistų Kuopa Kanadoje.

V. K. JONYNAS — medžio režinys.

Iš Prosper Merimee, "Lokio" iliustracija.

BRITAI PASITRAUKS IŠ GRAIKIJOS

D. Britanijos vyriausybės atstovai oficialiai parlamente yra pareiškę, kad britų kariuomenė iš Graikijos busanti atitraukta. Pasibaigus pilietiniam karui, jos buvimas ten nebesąs reikalingas, nors Graikijos nepriklausomybei gresme dar nepaėjusi. Kariuomenės atitraukimas nereiškia, kad D. Britanija neberodys intereso Graikijos pavojams. Kariuomenės ten buvo apie 5000.

Kai Baltasis Senelis Romoje Kučiose skelbė Šventųjų metų pradžią, Maskvoje tebeadaėjo tik ką praėjusių "tevo ir mokytojo" 70 metų sukaktuvių triukšmingo minėjimo garsai. I minėjimą suplauke viso pasaulio komunistų vadai ir satelitiniai valstybių politikai su komunistinės Kinijos premjeru Mao Tse-Tung priekyje. Iškilmes buvo panaudotos SSSR propagandai, centre pastatius taikos šuki. Stalinas tituluojamas didžiuoju taikos apaštalu. Ta proga paskelbtos 5 taikos premijos, kurių kiekviena busanti išteikiama Stalino gimimo dieną kasmet, o jų dydis sieksis 100.000 rublių. Bene itakingiausias šio metų Politbiuro narys G. M. Malenkovas, rašydamas "Pravdoje" Stalino gimtadienio proga, užakcentavo, kad socializmo ir kapitalizmo paralelis egzistavimas kuri metą esą dar neišvengiamas.

Greta šiu taikos deklamacijų Maskvos radio nesiliauja puolęs Vakarų demokratijas, tad New Yorko "Herald Tribune" taikliai pastebi, kad kaip meška bevaidentu sudejęsi letenas taikos maldai, ji tebera pavyjinga ir nepasitiktina. Newsweek komentatorius Phillips Malenkovo minėtą straipsnį palygina su jo kalba, pasakyta pro revoliucijos minėjimą. Tada jis skelbė, kad kapitalistinės valstybės einančios į bankrotą, jau nesančios pavojingos. Jei jos suksiamčios trečią pasaulinį karą, tai jis išeisias komunizmo naudai, nes kiekvienas karas jo laimejimus išplečias.

Berlyno rusų zonoje Stalino gimtadieni buvo plačiai paskleista lapelių su kamata Vergijos Viešpačiui Stalinui.

Prieš šventes įvyko sovietams nemalonūs įvykiai Tokio, kur didžiule minia, susirinkusi prie SSSR ambasados rumų, reika-

lavo atsakyti, kodėl nepaleidžiami 376.929 karo belaisviai. Kai tą klausimą Japonijos okupacijoje Taryboje buvo iškėlę amerikiečiai, rusų ambasadorius Derevenko išbėgo iš posėdžio, priekaištaudamas, kad amerikiečiai bendradarbiaują su japonu fašistais. Dabar jis miniai pasirodyti nedrįso, tik per vertėją pranešė, kad patėkinimai busių vėliau paskelbti.

Kinijos klausimas JAV politikoje tebeprimauja. Paskutinę savaitę krašto gynimo sekretoriui ir gen. MacArthur pasisekė itikinti jungtinį JAV štabą, kad Formozos sala turi būti glinama. Pasirodo, ten nacionalistai turi 12 divizijų ir 250 lėktuvų. Salai apsaugoti JAV neteksia stumti ekspedicinės kariuomenės, pakaks vien karinės mistijos, panašios, kokia buvo Graikijoje. Jos buvimas sustiprins: kinų nacionalistų moralę ir jie atsilaisvys. Atrodo, kad nusistatymas apsaugoti Formozą tures nuvilkinti ir komunistinės Kinijos pripažinimo klausimą. Del to Valstybės Departamente aiškus nusistatymo dar nėra.

Prancūzija naujus metus sutiko naujos politinės krizės gresmeje. Finansų ministerio paruoštas sekančių metų biudžetas reikalauja naujų mokesčių. Del to kilo gyvos diskusijos ir Bidault kabinetas pastatė parlamente pasitikėjimo klausimą. Pasitikėjimą jis gavo 303 balsais prieš 297. Dabar visi stebi ar neišsitys ta menkė dauguma biudžetą besvarstant ir balsuojant dalimis. bj.

DARBIEČIAI PRALAIMI

Iš Britų dominijū anksčiausia darbiečiams buvo pasisekė Nauj. Zelandijoje ir Australijoje. N. Zelandijoje ju rankose valdžia išbuvo 14 metų, o Australijoje 8 metus. Dabar darbiečiai betgi abiejuose kraštuose rinkimus pralaimėjo.

Ukrainietis partizanas Toronte

Gruodžio mėn. 21 d. Toronte angliškiosios ir ivairiatautos spaudos atstovai turėjo malonią staigmeną: viena Toronto ukrainiečių organizacija pakvietė spaudos atstovus į pasikalbėjimą su ukrainiečių partizanų vadu maj. K., kuris dar iki 1947 metų aktyviai dalyvavo laisvės kovose pavergtose Ukrainoje. Dar jaunas, stambaus sudėjimo vyras, iš profesijos kariuomenės gydytojas, papasakojo apie didvyriškas ukrainiečių partizanų kovas dėl laisvės, o paskui atsakino į gausius žurnalistų klausimus.

— Ukrainiečių kova už laisvę, — pradėjo K., — yra labai sena. Jau nuo senų laikų ukrainiečiai turi nuolat vesti laisvės kovas. Šis nuolatinis kovos stovis yra pavėlęs net ukrainiečių charakteri. Mes esame kietai užsigrudinę, ir šitas užsigrudinimas duoda mums vilties tęseti ir dabartinę, pačią sunkiausią kovą.

Vokiečiams užėmus Lenkiją bei dalį SSSR teritorijos, visa Ukraina atsidūrė vieno oku-

panto rankose. Šis abiejų sričių susijungimas pradžioje buvo pakeles tautos entuziazmą. Buvo net bandyta kurti nepriklausomą Ukrainą. Bet, deja, ta nuotaika truko labai neilgai. Vokiečiams, aišku, nerūpejo tautu išlaisvinimas, tad jie greit užganiauže ukrainiečių laisvės mintis, o tos minties reiškesius pradėjo grūsti ir kalinėti. Tai ir buvo ženklas, kad reikia kurti partizaninį judėjimą. Tas judėjimas prasidėjo Paliesėje 1942 metais. Judėjimo šukis — "Ginti Ukrainą nuo okupantų, vistic kas jį būtų ir iš kur ateitu". Ginti visiskai nesisikaitant su savo gyvybe. Per metus šis judėjimas paplito visame krašte ir su tvirta kariška vadovybe. Partizanų tarpe buvo nemaža ir ne ukrainiečių. Tai buvo žmonės, kuriems vienokiu ar kitokiu būdu gresė teroras ir smurtas. Ju tarpe buvo ir tam tikras skaičius žydų, ypač inteligentų.

Gana greit pataisėjo, kad ukrainiečiams partizanams teks vesti kovą dviem frontais —

prieš vokiečius ir prieš specialiai organizuojamus rusų partizanus. Rusų partizanų tikslas pirmoje eileje buvo paimti ir savą rankas visą partizaninį judėjimą, kad, sumušus vokiečius, galima būtų kraštą "padovanoti" Stalinui.

Partizanų judėjimą plečiant, 1943 metais buvo ikurta tarptautinė partizanų organizacija ABN, ir kurios vadovybė iejo keliolikos tautų atstovai. Ju tarpe buvo ir pabaltiečiai.

Karui einant į pabaigą, šį partizanų organizaciją daug prisidėjo prie vokiečių kritimo. Šios organizacijos partizanai likvidavo ir garsųjį nacių SS generolą Lutzę.

Vokiečiams kritus, ju pedomis atėjo bolševikai. Po pirmųjų kariuomenės dalinių ejo NKVD ir pradėjo kraštą "valymą" — čia pranešėjas kiek ilgiau nupasakojo bolševikų žiaurumus. Jie mums yra žinomi, tad nebekartosime, duodame pora pavyzdžių.

— Tarptautinėse konferen-

apie reikalą uždrausti bakterijų naudojimą busimuose karuose. Bet bolševikai bakteriologinio karo budus jau senai naudojo prieš ukrainiečių tautą. Jie siunčia ir kaimus specialius, utelėtus, šiltine apkrestus valkatas, kad tie skleistu krašte šiltinės epidemiją. I juodąjį rinką jie paleidžia skiepi ipakavimuose ivairius nuodus.

Tarptautinėse konferencijose svarstomos konvencijos apie elgimąsi su belaisviais busimuose karuose, bet bolševikai jau dabar su patekusiais ir laisvę sužeistais partizanais, kaip nesielgdavo ne juodžiausi barbarai tamsiausios praeities dienomis.

Iki 1947 metų partizanai veikė stambiomis formacijomis ir kartais išeidavo ir kautynes su dideliais rusų NKVD ir kariuomenės daliniais. Tačiau tais metais rusai, susitarę su satelitinė Lenkija ir Čekoslovakija, sutrauke ypatingai dideles pajėgas ir apsupo ukrainiečius

partizanus plačiame pietvakarių Ukrainos kalnu trikampyje. Vengdami sunaikinimo, partizanai pasiskirstė i tris grupes ir praejo ar prasimuše iš apsupimo trimis kryptimis. Viena grupė apsuko ratą per Rumuniją ir net Jugoslaviją. Kita grupė suko i šiaurę, per Gudiją. Pažymėtina, kad ši grupė iejo i sąlyti su lietuvių partizanais ir galutinai sutvarke ryši. Trečioji, mažiausia grupė, prasiškerbe i vakarus. Pirmosios dvi grupės, apėjusios ratą, sugrįžo vėl i Ukrainą, o trečioji grupė atsigabeno i Vakarus dokumentinę medžiagą bei daiktinius irodymus, kurie yra skelbiami laisvajam pasauliui.

Šiuo metu Ukrainoje partizanų eilese yra apie 300.000 asmenų, vyrų ir moterų, kurie tęsia žutbutinę kovą, — baigę savo pranešimą kovotojas ir išskleide ant stalo kruvą medžiagą, atsigabentą iš amaus.

Po to, žurnalistai patelke visą eilę idomiu paklausimu. Pa-

— Ar ryšiai su tevyne ir dabar nėra nutrukę?

— O taip! Paskutiniai ryšiniai yra vakarus pasiekusios trys merginos ir du vyrai, kurie dar buvo tevyneje 1949 metų lapkričio mėnesyje.

— Kadangi tamsta esi gydytojas, tai gal galetumet ką nors papasakoti apie partizanų medicinios pagalbą?

— Medicinos personalo netruksta, bet trūksta vaistų. Dabar jau šis klausimas dalinai išspręstas, partizanams išmokus panaudoti gydymui ivairias žoles bei šaknis. Lauko ligoninės itaisytos labai gerai maskuotose vietose. Yra daug kartu pasitaikę, kad rusai praidavo pro pat sleptuves visai ju nepastebėję.

— O kaip su maistu?

— Partizanai yra išmokę labai geru maisto konservavimo būdu, taip, kad maistas gali išsilaikyti net po kelių metų.

— Ar rusai iš tikrųjų nepersiekioja dvasininku?

— Dovanokite, kad šis klausimas sukelia mano veidą šypseną. Aš pats mačiau, kad rusai Bereskoje, Peremyšlio apylinkėje, išvedė iš bažnyčios nuo

(Nukelta i 8 psl.)

Teviškės žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Redakcinis kolektyvas

Redaktorius Dr. A. Šopoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje \$3, JAV — \$3 amerikoniškai, Austrijos, Pietų Amerikoje ir kitur — \$4 amerikoniškai, pusei metu — Kanadoje \$2, visur kitur \$2,50. Atskiras nr. 10 ct.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Tel. AD 4265

Pusiaukely Tėvynen ar Sibiran

Daugelis iš buvusių tremtinių, persikėlusiu per Atlantą, čia šventę pirmąsias didžiąsias šventes. Tėvynėje didžiosios šventės budavo tikros džiaugsmo šventės. Svetimame krašte didžiųjų švenčių metu mes giliausiai pajaučiame tėvynės ir joje likusių namiškių ilgėsį, kuris pavirsta skausmu. Ta ilgesio skausmą mums palengvina tik musu susibūrimai, geras tarpusavio sugyvenimas ir lietuviška nuo seniau čia isikūrusių tautiečių globa.

Pradejome priešpaskutini mūsų gyvenimo etapą. Kuriamės ir dailomes, kada pakils geležinė ir plieninė uždangos, kurios užsklenda Lietuvą kaip kruvino kaceto užvaras. Todėl mes gyvai sekame kas darosi pasaulyje, kaip kaupiamos jėgos žmonių gresmę pašalininti ir paverstas tautas išlaisvinti, kada išlaisvinta tėvynė pareikalaus mus sugrįžti.

Sv. Tėvas paskelbė šventuosius Metus, kada dvi viena kitai priešingos stovyklos kaupia savo jėgas žūtutinei kovai. Kaip juodiems debesims besirenkanti nera abejonių, kad bus perkunijos, taip naujas divizijas rikiuojanti negali būti abejonių, kad artėja neišvengiamas naujas karas, nors jis ir dabar vieno pasaulio dalyčiau. Šventieji Metai sustiprins naują Kryžiaus karą prieš ateizmo religiją — komunizmą.

Prieš 1949 metus šventoji Šeimyna bėgo į Egiptą, kad apsaugojus Kudiški Jėzu nuo Erod išleisto paliepimo išplauti visus vyriškos lyties kudiškus Palestinoje. Jis drėbejo dėl savo sosto, kuriam pavojų sudarė užėjimas Mesijas. Šventoji Šeimyna grįžo Palestinon tik Erodai mirus.

Mes taip pat išbegom iš gimtojo krašto, nes mums gresė mirtis pagal šiu laikų Erod paliepimą "sunaikinti visus liaudies priešus", kadangi jie sudaro pavojų jo kruvinam

sostui. Pasaulis naiviai laukia to Erod mirties, vildamasis, kad po to Kremliuje atsiras žmoniškesnis viešpatis.

Gera viltis yra raminanti. Deja, mes turime pagrindo bijoti, kad "ilgą iešmą bedrožiant šuo kepsni nuneš". Vieną kepsni jau neša. Jo vardas — Kinija. Šis milžiniškas kraštas neapsakomai sustiprins Kremliu, nes piktžolės tik apleistoj dirvoj bufoja, gi kas nežino, kokia atsilikus, kaip ir pati Rusija, yra Kinija; ten nera kas griauti, tad raudonajam "genijui" pasireikšti tokiame krašte yra geriausios sąlygos. Kinijos netekus, kyla klausimas, ar pavyks nuo raudonojo tvano išgelbėti kitus Azijos kraštus, kur taipgi labai žemas gyventojų socialinis lygis. Komunizmo bacilos jau ir Afrikoj reiškiąsi; tarp puslankinių ir laukinių juoduku. Juk ne be specialios misijos Maskva yra pasiuntusi prieš kelis metus dovanu ligoninę su kadru Negusui ir Adis Abeba...

Tuo tarpu galime ramintis Vakarų Europos tautų atsparumui komunizmui ir jo nesekme anglosaksu bei lotynų kraštuose. Bet tai tik laikinai atitolina Kremliaus gresmę visam pasauliui. Sustiprėjęs Azijo, Kremlius nepaliks ramybės paskutinio kėsnio. Juo yra Amerika. Amerika jaučia tą pavojų, bet ar ji jau pakankamai veikli, kad pateisintu į ją viso kulturingo pasaulio sudetas viltis? Ar ji yra pašalinusi priežastis, kurios jos viduje sudaro gerą dirvą komunizmui bujoti? Tas pats tinka ir Kanadai.

Del to mes dar nesame tikri, ar esame priešpaskutiniame etape kelyje laisvon tėvynen? Iš čia juk vienodai toli yra Lietuva ir Sibiras. Mes per daug gerai pažistame raudonąjį pavojų visiems laisviems kraštams, tad teisingai mūsų išpejanti balsą tie, kuriems brangi yra Kanados ir Amerikos laisvė ir kurie yra atsakingi už žmonių ateitį.

Edv. Kamenas.

Min. Lozoraitis JAV

Prasidedant antrajam pasauliniam karui Lietuvos vyriausybė, numatydamą galimybę, kad Lietuva karo metu gali atsidurti izoliuota nuo didžiosios pasaulio dalies ir kad vyriausybė gali nebegaletti susisiekti su savo akredituotais diplomatais užsieniuose, nutarė vieną iš diplomatų paskirti visu diplomatu šefu su plačiomis teisėmis tam atvejui. Respublikos prezidentas tokiuos įgaliojimus suėmė Lietuvos atstovui Romoje prie Kviralno p. S. Lozoraitiui. Pasirodo, kad tai buvo labai apdairus žygis, kuris dabartiniame Lietuvos padėtyje turi nemažos reikšmės. Valstybes, kurios nepripažįsta Lietuvos amekstijos prie SSSR, kurios įg laiko juridiskai tebegyvuojanti ir pripažįsta jos diplomatinės bei konsulinės atstovybes, pripažįsta taip pat ir Diplomatu šefo funkcijas. Geriausias tam įrodymas yra Kanados vyriausybės sutikimas priliti paskyrimą naujo Lietuvos konsulo. Tas paskyrimas, kaip jau musu buvo rašyta, buvo padarytas Diplomatu šefo p. Lozoraitio

aktu.

P. min. Lozoraitis prieš porą mėnesių atvyko iš Romos į JAV Valstybes. Jis atvyko atidaryti lietuvių parodos New Yorke, bet ta pačia proga vykdė ir daugeli politinių uždavinių. Lietuvos reikalais jis lankėsi ir plačiu pasikalbėjimu turejo JAV Valstybes Departamente ir Jungtinių Tautų Organizacijos sekretoriato, o kartu susipažino ir aplankė žymiausias Amerikos lietuvių organizacijas, ju centrus ir veikėjus.

Gruodžio 20 d. p. Ministeris atvyko į Chicago, kur, kaip ir New Yorke, turejo pasikalbėjimų su laikraščiu atstovais, po kurio visuose dieraščiuose pasirodė straipsniu apie Lietuvos dabartinę būklę. Po važiū ir pasikalbėjimo su ALT vykdmojo komiteto nariais ir vietos lietuvių veikėjais, p. Min. applanke miesto merą Kennelly, o paskum buvusi Lietuvos prezident Dr. K. Griniu. Gruodžio 22 d. p. Min. grįžo į Nek Yorką, kur pradėjo šventes ir ruošiasi kelienei atgal į Romą.

AISKEJA

Visai neseniai "The New Times" korespondentas Europoje Mr. C. L. Sulzberger paskelbė eilę straipsnių kuriuose apibūdino europiečių valstybes vyrų ir politikų nuomonę del JAV užsienio politikos. Esą daugumas jie, džiaugdamiesi, kad JAV Maršalo planu ir Atlantanto pakto laiku užsachavo Sovietu ideologini ir imperialistini dinamizmą, negali suprasti, kaip iki šiolei, ši protinga savisaugos politika nera išplesta viso pasaulio mastu. Karščiuo damišie jie irodinėję, jog tai esą taip aišku, jog Europos ekonominis ir karinis atsigavimas labai daug priklauso nuo esamu ir busimu politiniu — istoriniu ivykiu Azijos kontinente, su kuriuo Europa yra tampa priasuti. Europiečiai politikai labai susirupinę žvelgia į Indoneziją, prancuzu Indokiniją ir britu Malajus, ypatingai po sloptu komunistu kongreso Peipinge, kuriame išryškėjo paskutiniai Maskvos politiniai ejiimai Azijoje. Butent: tuoj pat parengti ginkluotus "sukilelius", kur iki šiol jie dar nebuvo pradeti organizuoti, kur jie jau buvo suorganizuoti, ju skaičiu didinti. Šalia ju turi būti kuriamos "išlaisvinimo armijos". Peipinge susirinkusiems azijatiškiams komunistams, Maskva nurodė, kad "didžiajai proletarijato kovai" laimėti, pirmiausia reikią tureti savo puseje provincijos liaudi. Miestai patys kapituluosią. Šitaip buvo atsiekti pergale Kinijoje, taip turinti būti laimeta ir visa Azija.

Prancuzai baiminąsi busimu momentu, kada kiniečių komunistai pereis Indokinijos sieną. Jie esą tikri, kad tai reikš Prancuzijos, kaip Azijos koloniju savininkes galę. Nors prancuzu kariuomene dar pajegia kontroliuoti Indokinijos miestinius dinamizmą, tačiau bandos valdo pačią šalį. Jie, europiečiai, dažnai kaltinę amerikiečius per daug pasyviai laikantis šiamė kryžiaus kare. Jie nori, jog Vašingtonas taptų ideologiniu vadu, bet ne vien tik butu pasaulio centras judėjime "stop Stalin" — rašo korespondentas.

Kaip tylas Amerikos valstybes vyras yra pasakęs: "JAV politika yra Amerikos valstybes žmonių aspiracijų ir reakcijų bendra suma, atsižvelgiant į pasaulio politinę situaciją, kaip tai yra išreikšta per vykdumusius vyriausybės ir kongreso organus". Tai yra priežastis tos "skystos" politikos, kurios "spalva" keičiasi kartu su amerikoniškosios publikos sentimentais. Amerikiečių politikos tikslas — sukurti pamatos "išlaisvinimo armijos". Peipinge susirinkusiems azijatiškiams komunistams, Maskva nurodė, kad "didžiajai proletarijato kovai" laimėti, pirmiausia reikią tureti savo puseje provincijos liaudi. Miestai patys kapituluosią. Šitaip buvo atsiekti pergale Kinijoje, taip turinti būti laimeta ir visa Azija.

esamosios politikos gaires, atsižvelgiant į minėtą europiečių ir taip pat daugelio amerikiečių kritiką ju — kaip Amerikos prezidento instrumento — vedamai užsienio politikai. Vieno iš daugelio tokių priekaištų jie kratosi. Esą, netiesia, kad mes neturime jokiu diplomatinu santykiu su Franco Ispanija. Ten veikia musu ambasada ir konsulai. Mes vedame bizni su jais. Tik, mes nenorim skolint jiems pinigų. Jeigu mes pripažintume komunistinę Kiniją, tai nereikštų, kad jiems mes skolintume pinigų!

... Taip, musu politika su Tito yra be galo didele išimtis. Tito Maskvai padare tokią diplomatinę klaidą. Mes tai traktuojame kaip vieną maloniausiu Vak. pasauliui ivykiu nuo pat karo pabaigos — vertingesni kaip Maršalo planas...

Mes praradom Kiniją žmones, kuriais mes pasitikejome, nebuvo to verti. Sovietai pasiūlo tinkamesnius. Ši byla yra baigta ir mes bandysime užmegsti bizni su Kinijos laimetojais...

Mes labai atydziai sekame nesutarimus tarp komunistu. Tito buvo šito priežastis. Mes nepritarim Tito valdžios formai, tačiau jis nesirengia pavergti pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Kodel mes neskolinam pinigų Franco? Bankininkai sako, jog tai didele rizika. Antra, jeigu mes priimsim Franco ir Atlantanto paktą, galime netekti daugelio draugu Europoje, kurie tebelaiko Franco Hitlerio sąjungininku. — Trečia, argi mes pajegume itikinti vak. europiečius, jog ginsime ir ju teviškes prie Elbes arba Reino, skolindami pinigų Franco ir statydami karinius itvirtinimus Pireneju pusiasaly. — Prikisate, kad atstatome Vokietiją? Taip, tai tiesa. Mes tai norejome padaryti kartu su Sovietais. Pastarieji, tačiau, nori Vokietiją valdyti vieni. Vokietija turi būti ekonominis vienetas, bet ne sekantis sovietu satelitas.

Ar mes rengiamės apginkluot Vokietiją? Mes tikrai prie to nesirengiam. Nemažą kariu irodinėja, jog mes privalome — jie esą atsakingi del strategijos, pasaulio kaip Stalinas. Stalinas pasitikejo komunistu penktąja kolona pasaulyje daugiau negu komine bomba. Musu palaikomo Tito kiekviena gyvavimo diena reiškia Stalinui šitos vilties žlugimą. Prancuzų komunistu partijoje ivykę

reikšmingas skilimas. Italų komunistai koliojami, — kaip jie išdrisę aplankyti Tito Belgrade. Švedu komunistus visai išstumia titiniai socialistai. Vakarų Vokietijoje 10 pirmaeiliu vadu pasisake už Tito. Austrijoje, Belgijoje, Britanijoje, Šveicarijoje — komunistu vadai išlieja nemažą prakaitą, kad išlaikytu savo vyrus Maskvos linijoje.

Tremtyje esanciu Vyskupu laiskas lietuviams katalikams

MYLIMIAUSIEJI

Visa žinantis ir visus mylintis musu Dangiskasis Tevas dar vis neparodo žmonijai kelio išėiti iš tos baisios nelaimės, kurią ji pati susikūrė paklausiusi Dievą ir Jo įstatymus paneikinusiu žmoniu. Kaip visada kovų prieš Dievą laikais, taip ir dabar sunkiausiai kenčia nekaltieji. Neišsipildė ir visu musu viltis — greitai sugrįžti į laisvą tėvynę iš kaimyninio krašto. Jau baigta iškirti musu tremtiniai iš Europos ir tolimus kraštus, kad gyvenus iš savo darbo ir laukus laimingos dienos grįžti į tėvynę.

Buvę su jumis ir gyvenimu ir širdimi čia Europoje, norime ir toli jus esančius pasiekti širdimi, mintimi ir žodžiu, kaip mylimiausius dvasios vaikus, kaip musu brolius tautiečius. Kartu su jumis norime pasiekti ir tuos seniausius Lietuvos išvykusius ar svetur gimusius brolius lietuvių, pas kuriuos tremtiniai nuyko. Norime pasidalinti mintimis, kaip jus turite laikyti svetur, kad išliktumėte malonus Dievui, naudingi savo tautai ir visai žmonijai, kad grįžti į tėvynę būtumėte geri ir neklaidingi jos ateities kurejai.

Pasaulyje daug išmoksitės gero. Bet jame yra ir klaidų. Mums labiausiai rūpi, kad svetur gyvendami pasisavintumėte visa, ką rasitės gero, bet taip pat kad neužsikrestumėte nieku, ką rasitės blogo.

Sventas Raštas, kuris yra Dievo mums paliktas mus pamokyti, yra pilnas gražių pamokymų ir švento gyvenimo pavyzdžių, kurie giliai jaudina kiekvieną kilniau nusiteikusių sielą. Ten randa pamokymų kiekvienas luomas ir amžius ir kiekviena lytis. Ten moko pats Kristus, ten prabyla ir tave ir Apatai. Ten nuostabi kalba ir tave ir Seno Įstatymo vyrai, išgyvenę sunkius nedeatkičius, suiručių, tremimų ir persekiojimo laikus, tačiau pasilikę Dievui ištikimi, nuo tiesos kelio nenuklydę, ištikimi ir naudingi savo tautai.

Skaitydami Tobijo knygą mes tarsi atpažistame joje aprašytus musu laikus ir musu amžiaus žmones. Du išrinktosios Izraelio tautos vyrai Tobijas, tevas ir suns, ten spindi savo tikėjimu, ištikimybe Dievo įstatymams ir gailestingumo darbas sunkiausiais tremties ir persekiojimo laikais. Dar gyvenamas savo tėvyneje, Galilejoje, priklausiusioje Izraelio karalystei, senasis Tobijas nepaklauso karaliu raginimu ir neina garbinti Jeroboamo nuleidintu aukso vėsiu, bet kas met vyksta į Jeruzalę pagarbinti tikrojo Dievo, kūrto Salemono pastatytą šventyklą buvo pasirinkęs savo buveine. Ten atidavęs savo duoklę jis linksmas grįždavo namo kad čia pavargusiam savo artimui padėjęs jo nedeatkiuose.

Bet štai antru kartą jo tėvynę užpuola priešas ir vel daug tukstantų izraelitų išveda vergijon. Ju tarpe yra ir Tobijo šeima. Apsigyvenusi pačioje Asirijos sostinėje Ninivoje, ji lieka ir toliau pamaldaus gyvenimo, pilno gailestingumo darbu, pavyzdys, nežūrint kad Izraelio persekiojimų akys tuo jie stato pavojun net savo gyvybę. Tas didis šiai kilniai pamaldžiai šeimai Dievo leistas bandymas pasiekti savo viršunes seno Tobijo apakimu. Žmona jau pradedo piktžodžiuoti Dievui, bet vyras ją draude ir ramino. Jis rupinosi, kad jo suns neprastu Dievo ir savo tautos meiles. Ir savo nelaimėje jis garbina Dievą: "Teisus esi, Viešpatie, ir visi tavo nutarimai teisingi, ir visi tavo keliai gailestingumas, tiesa ir teisybė" — Tob. 3, 2. Ir kai įsiai mane greit mirsi, kaip jis kalbėjo savo sunui: "Per visą savo gyvenimo dieną tave menty Dievą ir saugokis, kad niekuomet nesutiktu netiesos ir neapleistumei Viešpaties musu Dievo išakymų. Iš savo loby duok išmaldas ir nenukreipk savo veldo nei nuo vieno beturčio; nes taip atsitiks, kad ir nuo tavęs nebus nukreiptas Viešpaties veldas. Kaip galėsi, taip būk gailestingas. Jei turesi daug, duok apsičiai; jei turesi mažą, noriai rupinkis suteikti mažą. Nes tu krauni sau gerą užmokesį reikalo dienai. Nes išmaldą išlaisvina nuo visokios nuodėmės ir nuo mirties, ir neleis sielai eiti į tamsybes. Išmaldą bus visiems ją duodantiems didis pasitikejimas aukščiausiojo Dievo aktyvaizdoje. ... Visą laiką šlovink Dievą ir prašyk jį, kad vestu tau keliu, ir visi tavo sumanymai tepasileika jame. ... Nesibijok, mano sunau; tiesa, mes gyvename neturtingai, bet turesime daug gėrybių, jei bijosime Dievo ir atsisakysime nuo kiekvienos nuodėmės ir gera darysime" — Tob. 4, 6-12, 20, 23.

Mylimiausieji, šie senojo Tobijo žodžiai, kadaise pasakyti savo sunui, ne šiandien nėra nustoję savo vertes. Jie yra amžini ir visuomet pamokantys. Šiais šv. Rašto žodžiais ir mes kreipiamės į jus, skatindami jus pasilikti visada ištikimus Dievui ir Jo įstatymams ir gera daryti visiems. Tai sudaro visą žmogaus gyvenimo turinį ir prasmę. Tai saisto žmogų visur, kur jis bebūtų: savo tėvyneje begyvenančius, ar svetur nublokštus, turte ar neturte esančius, laisve besidžiaugiančius ar tremties bei vergijos jungą nešančius.

Buti ištikimais Dievui ir Jo įstatymams, t.y. ir Ji tikėti, su juo gyventi ir veikti — pati pagrindinė musu prievole Dievo atžvilgiu. "Be tikėjimo negalima Dievui patikti" — Žyd. 11, 6. Tikėjimas turi reikšmę ne tik žodžiais, bet gyvenimu ir darbais. Todėl išpažinti tikėjimą nereikia tik pasivadinti kataliku, bet savo tikėjimą praktikuoti, jį išreikšti savo gyvenimu ir darbais. "Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! eis į dangų karalystę, bet kas daro valią mano Tevo, esančio dangaus, tas eis į dangaus karalystę", — sako Kristus. Mat. 7, 21.

Buti ištikimais Dievui ir tikėjimui, nėra visuomet lengva, ypač gyvenant netikintųjų ar tikėjimų abejingų, tuo labiau jo priešu ir persekiojotojų tarpe. Bet ir to iš musu reikalauja Dievas — musu išganytojas, kurs reikalauja turi pilniausią teisę. "Kas tik išpažins mane žmonių aktyvaizdoje, ta ir aš išpažinsiu jį dangauje esančio Tevo aktyvaizdoje; o kas mane išsisigins žmonių aktyvaizdoje, to ir aš išsisigins savo dangauje esančio Tevo aktyvaizdoje", — sako Išganytojas. Mat. 10, 32-33.

Mes, Vyskupai, esame labai susirūpinę, ir išgyvename didelių sielvartų, Mylimiausieji, matydami daugelio musu brolių ir seserų sunku vargą ir žiaurius bandymus ju ištikimybės tikėjimui. Turime dekot Dievui už tvirtųjų didvyrišką laikyseną. Bet kartu ir nesiliaukime visų kartu meldęsi, į Dievą, kurio rankoje visu žmonių širdys ir sumanymai, kad jis sutrumpintu tas ju bandymo valandas ir suteiktu žmonijai ramybę, kad žmones galetu tikėjimą vel laisvai išpažinti ir juo gyventi.

Daugelyje stovyklų Vokietijoje jūsu gausiai lankytos pamaldos sekmadienais, gegužio ir spalio mėnesiu vakarais, skaitlingai lankytos misijos, jūsu pačių pastatytų ir jums išvykus daug kur palikę lietuviškos meno kūrinių paliko gražų jūsu atminimą vokiečių ir kitų tarpe. Ir toliau, kur jūs bebūtumėte, išlikite ištikimais kataliku tikėjimui. Ypatinai raginame tuos, kurie gyvenate kitap manančių tarpe: nepasiduokite klaidingų idejų itakai, neapsikreskite ju klaidomis. Priešingai — savo ištikimybės tikėjimu ir doros reikalavimams, pamaldžiu, gražiu gyvenimu palikite visur gražų lietuvių kataliko atminimą. Kur tik galima, kurkite savo tautines religines bendruomenes ir ugdykite jose gilią katalikišką dvasią, palaikykite jose tautinius papročius ir kalbą. Visa tai padės jums išlikti ištikimais ir tikėjimui ir savo tautai.

Stenkitės savo tikėjimą vis geriau pažinti ir išsąmoninti ir jo reikalavimus. Daugelis tikėjimų yra šalti tik dėl to, kad jo gerai nepažįsta; ji gi pažinę tampa didžiausiu jo šalininku ir remėju. Tikėjime subrendusieji nepasigaukite pastangų ir nepasigaukite lešų katalikiškai pasaulėžiūrai skleist: uoliai skaitykite ir platinkite religinę spaudą, ypač Dievo žodi, randamą

Evangelijoje. Savo vaikus leiskite tik i katalikiškas mokyklas. Jei ju nebutu, tokias jiems iurkite, ar bent kitaip pasirūpinkite katalikišku savo vaikų auklėjimu. Čia negalima gailėtis cento, nes vaikų siela ir ju gyvenimo laime brangesnė už pinigą. Ypatinai reikia atsiminti, kad pirmoji pareiga išmokyti savo vaikus tikėjimo ir krikščioniško gyvenimo priklausos šeimos tevams, vyresniems broliams ir seserims, o tik paskui juos kitiems asmenims.

Buti ištikimu Dievui ir tikėjimui reiškia buti ištikimu ir savo Motinai Eklezijai. Išsąmoninkime gerai, Mylimiausieji, kad musu atgamtinis ryšys su Dievu užsimezga tik išjungiant i Kristaus mistini kūną, t.y. Ekleziją, kai tampame jos nariais per krikštą. Tik tuo būdu ir tik tada mes pasidarome Dievo vaikais. Taigi musu bendravimas su Dievu yra daugiau bendruomeninio negu individualinio pobūdžio. Mes ieiname i atgamtinį sąlyti su Dievu tik tapdami Eklezijos nariais, taigi tik per bendruomenę ir bendruomenę. Eklezija yra būtinas musu tarpininkas su Dievu. "Kam Eklezija ne Motina, tam Dievas ne Tevas", — sako Eklezijos mokytojai.

Eklezijos, tos religines bendruomenes, galva yra Kristus, kaip dažnai pažymi šv. Povilas Apaštalas Kristus yra Eklezijos galva; jis to savo kuno Išganytojas, — Efez. 5, 23; plg. Kol. 1, 18, 24) ir tik per jį srovėna i musu atgamtinį, dievišką gyvenimą, panašiai kaip medžio sultys srovėna i jo šakeles. "Aš vynmedis, jis vynmedžio šakelės. Kas pasilieka manyje ir aš jame, tas neša daug vaisiaus" — Jn. 15, 5. Taigi musu išsiungimas i Ekleziją yra išsiungimas i patį Kristų, i Kristaus mistinį kūną, kurio jis yra galva. Todėl musu ištikimybe Eklezijai yra ištikimybe pačiam Kristui.

Reik tačiau pažymėti, kad i mistinį Kristų paprastai mes išsiungiamo ne pavieniai, bet per atskiras religines bendruomenes, kurios yra tos Eklezijos padaliniai. Tad noredami išlikti Kristaus mistinio kuno nariais mes turime laikyti savo religines bendruomenes — parapijas, dijecezijas, per kurių mes išsiungėm i bendrą Kristaus šeimą, kurios Kristus yra aukščiausias Vadas ir neregima Galva, gi regimoji galva yra Romos Popiežius, Kristaus Vietininkas ant žemės ir šv. Petro Apaštalo įpėdinis.

Eklezija, kaip religinė bendruomenė, yra ir regima tikintųjų draugija, todėl ir musu išsiungimas i ją turi buti regimo pobūdžio. Klystu tas, kurs manytu jam užtenka tik mintimi išsiungti i mistinį Kristaus kūną ir laikytis nuosaliu savo religines bendruomenes — parapijas. Tai butu perdetas spiritualizmas, tikros žmogaus prigimties nepažinimas. Žmogus nėra tik dvasia, bet dvasios ir kuno junginys, ir visas žmogus, t.y. ir savo siela ir savo kūnu turi išsiungti i tą mistinį Kristų.

Iš čia plaukia tikintųjų prievoles savo religines bendruomenes — parapijas atžvilgiu. Jis todėl negali nesidomėti jos reikalais, visokeriopu jos augimu. Jam turi rūpėti maldybos statyba ir jos palaikymas, išlaikymas Eklezijos tarnau, visos bendruomenės religinio ir dorinio gyvenimo stiprinimas, prisimenant šv. Pavilo Apaštalo žodžius, kad tai yra Dievo valia, kad mes būtume šventi — 1 Tim. 4, 3. "Būkite tobuli, kaip ir jūsu dangiškas Tevas tobulas" — yra pasakęs Kristus. Mat. 5, 48.

Gyvenimo tobulumo siekti isakoma ne kuriai nors lyčiai, luomui ar amžiui. Tai prievole kiekvieno krikščionies pagal jo turimas priemones ir išgales. Ir tenka tik pasidžiaugti, kad visais laikais yra buvę katalikų, kurie tai gerai suprato ir tuo būdu Eklezijai susilaukė iš visų luomų, lyčių ir amžių. Savo eilese ji turi ir šventu seneliu, turi tukstantus ir jaunuoliu, net vaiku; turi buvusiu karaliu, turtoaliu ir mokslo vyrų, turi ir buvusiu prasciokeliu, amatininku, darbininku ir neturte gyvenimą praleidusiu; turi vyrų, turi ir moterų bei silpnų mergaičių; turi šventųjų iš taikos metu, ju turi iš žiauriausiu priespaudos bei persekiojimo amžių.

Šie šventumo pavyzdžiai tebuna paskatinimas musms, Mylimiausieji, nenustoti drąsos ir pasitikėjimo Dievu gyvenant net sunkiausiose sąlygose. Ir didžiausi musu tautų ištik smuigai ir nelaimės negali musm užkirsti kelio siekti dvasinio gyvenimo aukštumai. Tiesa, tai nėra lengva, ypač bedievybei i doriniam supuvimui kerojant aplink mus. Visa musu laiko daugybe klaidingų teorijų ir nedoru gyvenimo pavyzdžių iškreipia civilizacija labai apsupunkina žmogui išlikti ištikimam tikėjimo ir doros reikalavimams.

Jus visi patys gerai žinote ir matote, kaip atsideję dirba tikėjimo priešai pasauliui nukrikščioninti, kaip jie deda pastangas paimti valdžią i savo rankas, kad žmoniją galetu tvarkyti savai, visai neatsižvelgiant i Kristų, ne i jo Evangelijos desnius, kurie nubrėžia žmogaus gyvenimui krypti i gaires jo veikimui. Krikščionybė ir visokis žmoniškas gyvenimas šiandien neabejotinai yra pavojuje ir jiems apginti reikia suteikti visas jegas.

Matydami tuos pavojus, kuriuose musu amžiuje išgyvena krikščionybė, P. Pijus XII meile i pasauli ugningą šuki, kviesdamas ir pasauliečius išsiungti i hierarchijos vadovaujamą apaštalinio darbą. Visais amžiais Eklezija ieškojo bendradarbių iš pasauliečių tarpo savo dirbamam sielu išganykoms darbui. Bet ypač šiandien jie kviečiami jai padėti. Katalikiškosios akcijos darbas yra, be abejo, vienas didžiausių šio laiko reikalavimų, nes tik ir pasauliečiams išsiungus i apaštalinio darbą bus galima nukrikščioninti pasauli vel laimėti Kristui.

Sekdami Popiežius Pijaus XI ir Pijaus XII pedomis mes raginame ir jus, Mylimieji, nedelsiant pilnai išsiungti i Kristaus ir Eklezijos apaštalu tarpą ten kur kuris esate, kad pasauli galetu meile vel laimėti Kristui, kurs yra "kelias, tiesa ir gyvenimas" — Jn. 14, 6. Tik su juo ir per jį žmonija gali pasiekti laimę, o ne netikruosius — bedievybes pranašus sekdama, nors ju laimes pažadai butu ir labai gražūs ir viliojantys.

Idomu stebėti, kaip bedieviai žada sukurti žemeje rojų. Deja, iki šiol jie žmones nėra davę pakankamai ne duonos. Jie giriasi žmonėms laisvę atnešti. Bet jie nemato ar nenori matyti, kad žmones jie uždejo sunkias vergo grandines. Jie bande žmones vilioti ilgą ir be kentejimu gyvenimu. Deja, slapiai ir viešai jie juos žude ir žudo milijonais. Viskas išejo priešingai ju žodžiams.

Rodos iš to pavyzdžių pasaulis turetu gerai suprasti, kokią žalą žmonijai neša atsimetimas nuo Kristaus ir subdievejimas. Tikrai pasibaistinos ju pasekmės. Todėl vien savausagos jausmas turetu paraginti žmoniją grįžti prie Kristaus, nes tik jame viename gludi žmonijos išganymas ir laime.

Viena iš didžiausių bedievybes aukų yra musu tėvyne. Mylimiausieji, mes patys buvome ludininkai to teroro, kurs slepė ir dar dabar slegia musu tautiečius prieš pavergtoje tėvyneje. Iš bedievybes apaštalu ko kita ir negalima laukti, nes pagal ju teigimą žmogus yra tik dvikojis gyvulys, be jokiu teisiu ir be jokios aukštesnės paskirties pasaulyje. Todėl visas ju "humanizmas" kartais yra net žemesnis už tą, ką mes vadiname gyvuliškumu.

Ragindami jus išlikti ištikimais Dievui ir Eklezijai, mes jaučiame pareigą jus paraginti išlikti ištikimais ir savo tautai, neatskylant nuo jos ir visokeriopais budais ją palaikant.

Matant kaip musu tautiečiai yra blaškomi po visus kraštus ir visokiais budais jie naikinami, kyla net fizinio musu tautos išlikimo klausimas, bet mes tikime, kad musu katalikiškosios šeimos savo gausiu prieaugliu neleis lietuvių tautai sunykti ir išnykti. Gausi šeima yra tikra Dievo palaima ir paskiriems jos nariams ir pačiai tautai, tik svarbu, kad musu šeimos klestetu

gili krikščioniška dvasia ir kad šeimos butu visu tautos dorybiu lopysys. Visi gerai suprantame, kiek krikščioniška šeima prisideda tautybes išlaikymui tiek pačioje Lietuvoje, tiek musu išveiviu tarpe.

Rupindamiesi musu lietuvišku šeimu dvasios pakelimu ir ju religiniai dorinio gyvenimo sustiprinimu, mes norime jums, Mylimiausieji, priminti, ką Jo Šventenybe P. Pijus XII yra pasakęs Italijos Katalikams Moterims ju jubiliejinio kongreso proga 1949 m. liepos 24 d. šv. Petro bazilikoje.

Pagirdamas Popiežius Itales Katalikes Moteris už ju nuveiktus didelius darbus ivairiose srityse, o ypač už ištikimumą ju šukiui: "fortes in fide" — "tvirtos tikėjime", pastebejo, jog dideli uždaviniai ju dar laukia ateityje.

Šv. Tevas joms kalbejo: "Iš visu pasaulio kraštu girdime šauksmus ir dejavimus dėl šeimu nelaimiu ir dėl naujosios kartos silpnumo. Daug čia kaltes skirtinga karui, kuris suarde milijonus šeimu. Tačiau nudenienės šeimu nelaimės turi gilesnes priežastis, gilesnes šaknis. Materializmas, kurs neigia ir niekina tikėjimą, krikščionybę, pasidavimą Dievui ir Jo įstatymams, kaip maras persunkė ir užkrete žmoniją, jaunimą ir visą gyvenimą. Jis yra kaltas dėl visokeriopu kitu nudieniniu nelaimiu. Jis yra ir šeimu nelaimė, ju vėžys", — pabrėžė Jo Šventenybe.

Jaunimo moralinis smukimas yra visuotinis. Jis ne tik miestuose išsiplėtęs, bet pasiekia jau ir kaimus. Visur visi ieško ir susirūpinę yra vien tik patogumais, vien tik malonumais. Nereikia ne sakyti, kiek neigiamos itakos jaunimo moralei turi nevykusios filmos, begėdiški raštai, nevažioni pasilinksmimai, stoka gedos apsirengime, ypač pliažuose.

Moralinis smukimas jaunime atsiliepia i šeimas. Niekaš tiek Eklezijai neteikia rūpesčio, kiek šeimos; niekam Eklezija tiek nesiaukoja, kiek šeimos išgelbėti, bei joms apsaugoti. Ir dėl to jos akys krypta i jus Katalikes Moteris. Šią valandą mes norime atkreipti jūsu dėmesį, kalbejo Jo Šventenybe, i šiuos pagrindinius uždavinius:

1. Eklezija palaiko socialinio teisingumo reikalavimus. Tarp šiu pirmoje eileje minėtinas butu reikalas. Butu stoka, ar ju ankštumas turi kenksmingos itakos šeimu gyvenimui. Kiek tai nuo jūsu priklausos, darykite visa, kad šis trukumas butu pašalintas.

Toliau, mes visa širdimi laiminame jūsu šeimu ruošos mokyklas ir kiekvieną kitą jūsu pastangą parengti mergaites šeimos gyvenimui. Neužmirškite taip pat, kad jūsu pareiga yra taip pat religinis auklėjimas. Parenkit mergaites vienuoliniam pašaukimui, ugdykit pašaukimus dvasiniam luomui

2. Nors socialinės sąlygos ir daug turi itakos šeimos tvarkingam gyvenimui, tačiau tai nėra jokių būdu lemiamas veiksnys, nes, kaip matome, turtingųjų šeimos nieku būdu nėra geresnės, net kartais atrodo blogesnės. Šeimu tragedijos priežastis gludi tikėjimo sumažėjime ir materializmo išsigalėjime ne tik žmogaus protui, bet ir kasdieniniam praktiniam jo gyvenime.

Prieš tai tera tik viena priemonė — tvirtas tikėjimas. Mažiau paviršutiniškumo, mažiau religinio sentimentalumo; daugiau turinio, daugiau sąmoningumo religiniam gyvenimui

Tevu pavyzdys yra lemiamas veiksnys vaiku auklėjime. Bendros šeimos maldos, pagarbus religijos dalyku vertinimas, švenčių dievotais šventimas, meilumas ir stropumas, garbingas ir be priekaištų gyvenimas, štai reikalavimai kiekvienai krikščioniškai šeimai!

Pirmas religijos mokymas bei religijos auklėjimas priklausos motinai, ir jos niekas šiame pavaduoti negali. Vaikai pirmuos savo amžiaus metuose yra jūsu, krikščionės moterys, rankose. Šiuose metuose paseta sekla vaikų sielose sunkiai yra išraunama, kaip iš antros puses tuščiai preleistas šis laikas sunkiai yra atgaunamas. Čia, motinos, gludi jūsu pasisekimas, bet taip pat ir jūsu atsakomumumas.

3. Dorinis jaunimo auklėjimas yra trečiasis krikščionišku šeimui rūpestis ir uždavinys. Daugiau budrumo bręstančiam jaunimui Jo tikrai daugiau turejo jūsu motinos.

Daugiau uolumo religinems praktikoms. Dorinis žmogaus lygis yra neatsikiriama ankštai susijęs su religinio gyvenimo pasireiškimu. Religinio gyvenimo aukštumas kelia žmogų i dorinai, i priešingai.

Tat auklėkite vaikus religineje dvasioje. Diekite i vaiku jaunus širdies Dievo baime ir Jo meile. Mokykite juos nuo pat pirmųjų ju amžiaus metu užlaikyti Dievo išakymus. Auklėkite vaikus pasiaukojimo ir paprastumo dvasioje, nukreipdami juos nuo prabangos ir malonumu ieškojimo, kas yra nudiene mada.

Saugokite ir ugdykite nekaltumą jūsu vaiku širdyse. Atsargus pamokymai šioje srityje yra naudingi. Bet, visu svarbiausia, reikia, kad vaikai apskritai išmoktu save valdyti.

Ugdykite jaunime pagarbą ir klusnumą vyresniesiems. Šitai lengvai pasiekama, kai žmogus yra pasidavęs Dievui. Netikintajam nėra autoriteto. Jis pasiduoda tik jėgai.

Eikite, brangios dukters, prie šio darbo, imkitės šiu uždavinių! Šeimu gelbejimas, jaunimo auklėjimas tai Dievui ir jūsu tėvynei šventa tarnyba. Neužmirškite, jog kiekviena tauta, kurios šeimos yra paurisios, ar irą, yra pasmerkta žūti. Viešpatys yra su jumis. Jis jums teduoda noretį ir veikti pagal Jo valią". (Plg. Osservatore Romano 1949 m. liepos 25-26 d.)

Šios Popiežiaus Pijaus XII mintys, pasakytos Italu Katalikams Moterims aktualiais šeimos klausimais, yra vertos dėmesio ir musu lietuvišku šeimui, kuriu ne vieną ir karas ir nelemta laiko dvasia gerokai apardė ar ir visai sužlugdė. Tokios dažnai yra karo audru išskirtos šeimos. Jos yra reikalingos ypatingos musu pagalbos ir globos.

Po šiu kilnių šv. Tevo pamokymų, Mylimiausieji, mes norime dar paraginti ir šeimu tevus ir jaunimą branginti šeimos religinį ir tautinį arynumą. Jeigu ir mišrioje šeimoje galima pasiekti sielos išganykai, tai vyrais ir moteris iš tokio gyvenimo turi beveik nuolatini nemalonumą, o vaikai visada lieka be orientacijos kokiai tautai jie priklausos. Tai kartais ir tevams ir vaikams atneša didelių nemalonumų. Neretai tokie šeimu ir tevai ir vaikai žūna ir Dievui ir Eklezijai ir tautai. Taigi i šeimu tevai ir jus, brangūs jaunime, rupinkites kurti tik grynus katalikiškas, grynus lietuviškas šeimas. Tokiose šeimose ir patys jausites laimingesni, ir Dievui ištikimiau tamsusite, daugiau naudos iš jūsu šeimu bus ir tautai ir visai žmonijai.

Mes jau ne kartą raginame jus, Mylimiausieji, i artimo meiles darbus. Čia norime tą paragino žodi jums vel pakartoti, nes gyvename tikrai sunkius laikus, kada be vienu kitoms vienokios ar kitokios paramos daugelis jūsu brolių ir seserų tikrai patektu i vargiai pakeliamus gyvenimo sunkumus. I kur, jei ne i tautietį ju akys nelaimėje krypta?

Kiekvieno pareiga savo artimui padėti, kaip gali ir kiek gali. "Jei turesi daug, duok apsičiai; jei turesi mažą, noriai rupinkis suteikti mažą", moka kadaise savo sunu maldingasis Tobijas. Tob. 4, 9. Jam bus didele parama, jei padesi susirasti darbo, butą, ar servuoją butu bent kuriam laikui su juo pasidalinsi. Dvasiniai vargantai ir liustanti pamokyti ir sustiprinti yra dar geresnis darbas. Tikrai gerą darbą savo artimui padarysi, ir aprupindamas gera spaudą, jam padedamas išlikti ištikimam Dievui, savo tikėjimui, Eklezijai. Tik tuo būdu mes ivykdytime Dievo ir artimo meiles isakymą. "Tą isakymą mes turime iš Dievo, kad, kas myli Dievą, myletu ir savo broh", — sako šv. Jonas Apaštalas. 1. Jn. 4, 21. Bet toji meile neturi buti tik tuščias jausmas. Ji turi buti veiksminga, reikale nesant artimui pagalba. "Mano vaikeliai, nemylekite žodžiu, ne liežuviu, bet darbu ir tiesa" sako tas pats apaštalas. 1. Jn. 3, 18. Tai amžnias ir neiktinamas Kristaus isakymas. Kas neturi progos ar negali kitam padėti, tesimeldžia už sielos ir kuno vargšus už kenčiančius tautiečius.

Kristaus mums paliktas artimo meiles isakymas ne tik isako

myletti savo artimą, bet ir nurodo tos meiles budą bei sąlyką: myletti, kaip jis mus mylejo: "Tai mano isakymas, kad mylete vienas kitą, kaip aš jus myleiau". Jn. 15, 12. Štai kodėl šv. Jonas Apaštalas reikalauja net gyvybes aukos už savo brolius: "Tuo mes" pažinome Dievo meilę, kad jis gulde už mus savo gyvybę; ir mes turime guldyti gyvybę už savo brolius", — 1 Jn. 3, 16. Mokekite buti vieni kitiems pakantūs. "Nesiokite vienas kito naštas ir taip ivykdykite Kristaus isakymą", — sako šv. Povilas Apaštalas. Gal. 6, 2.

Duoti išmaldą, sušelpiti stokojanti, remti visoki katalikišką veikimą — nėra savo turto svaidymas, bet jo sukovimas danguje amžinybei. "Parduokite, ką turite, ir duokite išmaldą. Darykite sau maitėliu, kurie nepalaikėja, turta nemažėjanti danguje, kur vagis nesitartina ir kandys negadina", — sako Kristus. Lk. 12, 33.

Jei visuomet, tai ypač šiais laikais apie kieno nors religingumą žmones sprendžia iš to, kaip kas vykdo artimo meiles įstatymą. Ir visai teisingai, nes Kristus yra pasakęs, kad "iš to visi pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turesite meilę vienas kito". Jn. 13, 35. Tai nusi-gręžti nuo artimo varge reiskia nusigręžti nuo Kristaus. "Ką padės, mano broliai, jei kas sakyti turis tikėjimą, bet neturetu darbu? Argi tikėjimas galės jį išganyti? Jei brolis ir se-suo butu pliki ir stigtu jiems kasdieniniu išlaikymu, ir kas nors iš jūsu sakytu jiems: Eikite ramybeje, susidilykite ir pasisotinkite, bet neduotumėte jiems, ko kunui reikia, ką tai padės? Taip ir mano tikėjimas, jei jis neturetu darbu, yra pats savyje miręs", — sako šv. Jokubas. Jk. 2, 14-17. Žiurekime, Mylimiausieji, kad del stokos veiklos artimo meiles ir mums koks neprikisita, jog nesame iš Kristaus mokytinii tarpo.

Musu šventa pareiga, Mylimiausieji, priminti jus visus šiuos dalykus, kurie kartais pamirštami arba i kuriuos kartais nekreipiama reikiama dėmesio ypač šiais didžiū pasaulio dvasinio sukreitimo laikais. Tuo mes tik pildome savo vyskupišką pareigą, apie kurias yra kadaise kalbėję šv. Povilas Apaštalas Efezo eklezijos vyresniesiems: "Žiurekite... viso burio, kuriame Šventoji Dvasia pastatė jus vyskupais valdyti Dievo Eklezijos, kurią jis įgijęs savo krauju". Apd. 20, 28. Mums rūpi jūsu sielu išganymas ir visos Eklezijos gerove. Mums rūpi, kad lietuvių tauta išliktu ne tik gyva, bet ir ištikima savo katalikiškoms bei tautiškos tradicijoms, nežūrint ta didžiausiu pavojui, kuriuos tenka išgyventi musu tautiečiams išblaškusiems po visą pasauli.

Tu pavojui aktyvaizdoje mes, Vyskupai, kviečiame jus laikyti visus vieningai ir ištvermingai, vienas kitą remdami, vienas kitam padedami. Visu susiklausymus yra didžiū laimėjimo laidas, nors kova butu ir nelengva. Būkite klusnus savo dvasios vadu žodžiams ir juo paraginimams bei įspėjimams. Petro vairuojamas laivas ir per visos gyvenimo audras laimingai priplauks išganykai uostą, tik stenkitės išlikti tame Petro laive, kuriam neregimu būdu vadovauja pats Kristus; tik jame pasilikdama gali išsilaikyti ir musu tauta. Visas jūsu rūpestis tebunus su Kristumi gyventi ir veikti, o visa kita bus jūms savaime prideta. "Ieškokite visu pirma Dievo karalystės ir jo teisybes, o visa tai bus jūms prideta", — sako Kristus. Mat. 6, 33. Pasitiekime juo ir Jo žodžiu.

Kad musu ir visos tautos nelaimė taip ilgai užtrunka, del to neapraskime pasitikėjimo Dievu ir tikėjimo i tautos ir tėvynės laimingesnę ateitį. Ir musu ir kitos tautos praelytė yra išgyvenę nemazėsnia nelaimiu, o tačiau jas pakeitė i išliko gyvos, kad pasitikejo Dievu ir nesillove, pačios stengesi kovoti, tauta garvinti sveikati suprasta šeimyniniu gyvenimu.

Kas gali pamiršti senos Izraelio tautos istoriją? Kiek ta tauta sena, tiek jos istorija turtinga ir laisve, ir garbe, ir nelaimėmis, ir vergija. Tos tautos Makabeju laikai yra labai panašūs i šiandieninę musu tautos nelaimę. Miršta senas brolis Makabeju tevas Matatijas. Pasisaukęs savo suns primena visą eilę tautos nelaimiu ir kaip pasitikejimas

(Pabaiga 4 psl.)

Lietuva Europos kultūr. konferencijoj

Europinis Sąjūdis turi tris komisijas: politinę, socialinę - ūkinę ir kultūrinę. Pastaroji gruodžio 3-12 d. susaūke Lausannoje konferenciją, kurios uždavinys — apsvastyti europines kultūros išlaikymo ir jos skleidimo tarp Europos tautų galimybes. Konferencijoje dalyvavo Europinio Sąjūdžio nariai — valstybių atstovai. Kadangi Lietuvos formalaus priėmimo klausimas dar neįspręstas, Lietuvos atstovai dalyvavo kaip svečiai. I konferenciją buvo nuvykę Europinio Sąjūdžio Lietuvos Tautinės Tarybos pirmininkas p. V. Sidzikauskas ir vicepirmininkas p. J. Brazaitis. Latviams atstovavę Šveicarijoje gyvenę p. Skrebers, estams — niekas.

Konferencija priėmė eilę švietimo, tarpusavio ryšių, institucijų reikalų rezoliucijų, skatinančių vyriausybės, šalinti technines kliūtis, trukdančias kultūrinį tautų bendradarbiavimą ir keitimąsi kultūrinėmis vertybėmis, (turima galvoj miltai knygoms, pasikeitimas profesorais bei studentais), skatinančių švietimo įstaigų, kinų, radijų, spaudą populiarinti europines vienybės idėjas.

Konferencijos metu paverptosios ryšių ir vidurio Europos tautos turėjo savo trumpą pasitarimą. Buvo nusistatyta praeiti konferencijoje rezoliuciją prieš kultūrinio gyvenimo smaugimą okupuotose kraštuose ir už išsigelbėjusių kultūrininkų (profesorių, menininkų, studentų) įjungimą į jų kvalifikacijos atitinkanti darbą laisvosios Europos tautos. Konferencijoje šios siūlomos rezoliucijos formaliniu pretekstu, kad

nebuvo atitinkamo komisijos apsvastytos, belgams insistuojant buvo mandagiu būdu atidėtos ir atiduotos Kultūrinei Komistijai pirma iširti.

Lietuvių delegacija iėteikė konferencijos pirmininkui Salvador de Mariaga — ispanas, Cambridge universiteto profesorius, — laišką, kuriame išdėstytos lietuvių pažiūros i Europos kultūros likimą ir jos išgelbėjimui būtinas slygas. Šis laiškas rado atgarsio pirmininko Madariagos konferencijos baigiamojai kalboi. Jis pažymėjo, ne galis geriau apibūdinti konferencijos prasmę, kaip ji išreiškė jam iėteiktame laiške draugo i Lietuvos, vieno iškraštų, kurie yra paskandinti svetimos valstybės, kurių tačiau, — kalbejo pirmininkas, — mes tikime, galesių greit pasveikinti kaip nepriklausomą mūsų tarpą. Kaip tik delto, kad tai laiškas i atstovų tokio krašto, jo posmas turi ypatingos reikšmės. Toliau pirmininkas citavo laiško iškrauką ir jį komentavo. Laiško nuorašai pirmininko direktorė buvo iėdinti visiems konferencijos dalyviams ir žurnalistams.

Mūsų delegacija užmezgė asmeninius kontaktus su ES vadovybės žmonėmis, kitu tautų delegatais, aplanke 14 redakcijų bei spaudos agentūrų, įeidindami Lietuvos reikalą, iėikdami atitinkamos medžiagos.

Anapus geležinės uždangos esančių tautų atstovai, dalyvavę konferencijoje, sutarė palaikyti tarp savęs nuolatinius ryšius ir sudaryti tam tikrą kultūrinio bendradarbiavimo centrą. —E.

ANDRIULI DEPORTUOTI!

NUSPRENDE MINIA

Kaip lietuviškai visuomenei jau žinoma, vykdydama savo programą apsisvalyti nuo kenksmingo elemento, JAV valdžia prieš kuri laiką suėmė lietuviško komunistų laikraščio "Vilnis" redaktorių V. Andriulį. Kadangi jis nėra JAV pilietis, tai valdžia yra nusistatęsi jį deportuoti i Sovietų Sąjungą. Iki teismo sprendimo tuo tarpu jis yra i kalejimo paleistas už užslatą. "Vilnis" ir visi komunistai deli gresiančios deportacijos pakele didžiausi triukšmą, šaukdami, kad yra laužomos tradicines Amerikos laisvės. Noredami pareikšti viešą protestą, komunistai per "Vilni" paskelbė gruodžio 16 d. šaukią masinį mitingą. Bet nelauktai jiems iėėjo blogai.

Visą pusvalandį prieš mitingą pradžią gatvėje prieš Lietuviu Auditoriją jau buvo minia žmonių. Matesi daugelis plakatu su antibolševikiniais šūkiais, o kelios dešimtys jau nuoliu dalino praėiviams lapelius, patiškinančius kas čia darosi ir ko susirinkę. Mitingą pradejo tulas jaunas vyras angliška kalba, kurioje pasisakė buvęs karys Europoje, matęs DP stovyklų gyvenimą ir kad ten susirinkę naciai. Miniai ji nušvilpus, susirinkimas liko be vadovybės. Tada vienas i dalyvių pasilepė pirmininku i širinti B. Budging, o sekretorium R. Skipiti. Visi pasiūlymą sutiko triukšmingu plojimu.

Po to susirinkimas nutaria, kad JAV užsimojimas deportuoti Andriulį yra teislingas ir kad taip pat reikia pasilegti ir su kitais panašiais kenkejais. Susirinkimui patiekta atitinkama rezoliucija, kuri "Vilni" atestuota komunistų laikraščiu kenksmingu JAV ramybei ir užgirta jos redaktorių deportaciją, buvo priimta visiems plojant. Kozką bande sakyti Pruseika, Jonikienė ir pats An-

driulis, bet ju balsai pradingo minios pritariantame šauksme. Rezoliuciją priėmus pirmininkas siule jiems kalbėti, bet nei vienas i jų nebeišdriso. Susirinkimas buvo baigtas Tautos Himnu, "Marija, Marija" giesme ir JAV Himnu. PD

AR JAU užsiprenumeravai "Teviškes Žiburius"?

Ištrauka iš rašomo romano

NAUJI VEJAI

KAROLĖ PAŽERAITE

Liuda, baigusi universitetą Pragoje, grįžo Lietuvon ir deste istoriją Marijampolės gimnazijoje. Bet jos sieloj nebuvo ramybės, jį vis persekiojo didžios moters Aldonos Gediminaitės, Lenku karaliaus Kazimiero žmonos paveikslas. Juk ji, Liuda, galejo užsienyje lengvai padaryti doktoratą, pasirinkusi lengvesnę temą, bet ji tegalejo galvoti apie jos sąmonę užvaldžiusią karalię Aldoną. Tas neramus noras jį pažinti, išryškinti to laiko politinę situaciją ir aplinką Liudą vel paskatino vykti užsienin. I pradžių Karaliaučius, paskui Varšuva, Krokuva, Vilnius... Ji kruopščiai rausesi po dulketus archyvus, ieškodama savo rašomam mokslo darbui istorines medžiagas. Idomus ieškojimo, tyrinėjimo metai. Tada ji tikrai gyveno. Svetimu kronikininku žodžiai vieni kitiems prieitaravo. Dar studijuodama Čekoslovakijoje, ji atostogu metu rausesi po Pragos archyvus, o paskui buvo atsidurusi ir Berlyne. Liuda su savo lietuviška nuojauta lygino, derino rastas žinias, skyre pelus nuo grūdų. Ir grįžo Lietuvon su turtinga medžiaga ir ipuseta disertacija.

Si kartą grįžtant i užsienio jai rodesi, kad traukėhys linksma dundejo ir lietuvių geležinkeliečių tarnautojų veidai buvo šventadieniškai nusiteikę. Neramiai žiurejo ji per langą i žaliuojančius žiemkenčius, i pabalais varlinėjantį gamtą, i žmones laukuose ir stotyse. Viskas jį keistai jaudino. Ji vel grįžo i savo tėvynę, kuriai tiek metu studijų paskyre, kuriai tikėtai vienai ji savo širdi aukoja.

Kauno stoty jį pasitiko sesuo. Abiejų akyse pasirodė ašaros. — Vincas taryboje. Jis taip pat norejo tave pasitikti... Bet pamatysi jį pietu metu, — kalbejo pro ašaras Mone.

Liuda jautė, kad Monės ašarų dalis priklausio jos mirusio pirmo vyro Zigmo Minvydo atminimui. Dabartinis jos vyras buvo žinomas krikščionių demokratu velkejas Vincas Galinis. Mone už jį iėtekejo prieš metus.

Prie stoties ju lauke ministerijos automobilis. Susedusios, abi kuri laiką tylėjo, tyrinedamos viena kitos bruožus, ieškodamos pasikeitimo.

Liuda prabilo pirmoji.

— Tavo veidas, Mone, pasidare dar švelnesnis, moteriškes-

Tremtinių vargai

TREMTINIAI BRITU ZONOJE

Vis didesniai tremtinių skaičiai išvykstant i užjuri, daugelis Britu zonos tremtinių stovyklų panaikinta. Šiuo metu stovyklose gyvena apie 7000 lietuvių, gi dalis tremtinių, daugumoje Maž. Lietuvos lietuvių, pavieniai išsibarstę gyvena visoje zonoje. Didžiausia privačiai gyvenančių tremtinių kolonija yra Lebenstede, kur iškūrę 708 tremtiniai. Dar veikia šios stovyklos ir jose sunkias tremties dienas gyvena šie lietuvių skaičiai: Augustdorfe — 100, Blomberge — 150, Wetter — 91, Eutin, — 300, Luebeck — 600, Spakenberg—642, Neustadt — 600, Pinneberg — 50,

Hannover — 400, Seedorf — 150, Verden — 69, Wehnen — 1000, Diepholz — 1100, Watenstedt — 775, Uelzen — 74 ir Lehrte — 300. IRO iėteigtos dvi seneliu prieglaudos. Prie Uelzeno esančioje prieglaudoje gyvena 19, o Spakenberge — 96 seneliu tremtiniai.

Dar prieš Pirmąjį Didįjį karą iėsteigė lietuvių angliakasių kolonijos Dortmundunde ir Essene. Ligi šiol Dortmundunde gyvena 73, o Essene — 140 lietuvių.

LRK Vyr. valdybos Britu zonos gen. igaliojimo istaiga globoja šiuos rupestingos šalpos reikalingus tremtinius: sanatorijose gulinius 110 džiovininku, 2 akuosius, 10 psichiniai ser-

gančius, 32 našlaičius ir 5 blogos mitybos studentus. LRK gen. igaliojimo iėtekliai labai riboti ir juos efektingiau susėpti nepajėgiama. Siūnčiamos per BALFą Amerikos lietuvių aukos tik lengvina šiu nelaimingųjų tremtinių sunkią buklę. Šalpos darbą, tremtinių tarpe vykdo 20 LRK skyrių ar apylinkių igaliojinių. Šiam darbui sekmingai vadovauja Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vyr. Valdybos gen. igaliojimo J. Botyrius.

P. AMERIKA ISILEIS DP

IRO pranešimu Pietu Amerikos valstybės yra pasizadejusios po 1950 m. birželio 30 d., kai baigs IRO savo veiklą, priimti 10.000 tremtinių imigrantu.

Lietuviai "Harmony of Nations" festivalyje

Milwaukee Auditorium gruodžio 3-4 d. d. vietos Lietuviu Kultūros Klubu tautiniu šokių grupe atstovavo Lietuvą tarptautiniame festivalyje. Dalyvavo 25 tautos.

Kiekviena tauta turėjo nedidelę parodelę ir gavo pasirodyti po keletą kartų atskirai ir bendrose eisenose. Parodelėje rutu vainikas puosė užrašą aiškinanti lietuvių kalbos senumą, "Vargo Mokyklos" drožinio prasmę, lietuviškus kryžius ir audinius. Tautiniai drabužiais pasipuosusios vietos lietuvaitės ir tremtinės aiškino

ekspozatus.

Milwaukee yra didžiausias Wisconsin valstybės miestas turis 670.000 gyventojų, 100 mylių i šiaurę nuo Chicagos.

Virš 24.000 žiūrovų praėjo po lietuvių skyrių ir žiurejo lietuvių šokių — "Maluneli", "Kubilą" ir "Lenciugeli", kuriuos šoko apie 15 porų. Maluneli rutu vainikas puosė užrašą aiškinanti lietuvių kalbos senumą, "Vargo Mokyklos" drožinio prasmę, lietuviškus kryžius ir audinius. Tautiniai drabužiais pasipuosusios vietos lietuvaitės ir tremtinės aiškino

Lietuviai neturėjo savo valgių stalo, bet lietuviškų valgių receptai, Margie Torganienės i šo. Milwaukee ir Emilijos Labanauskienės, dabar Chicagoj gyvenančių, rūpesčiu figuravo iainriu tautų valgių knygoje. Lietuvių grupe dvi dienas prieš festivali Lietuvą gražiai reklamavo puses valandos ilgumo televizijos programoje per Milwaukee stoti.

Pirmą kart šimet pasirodė vien parodeleimis latviai ir estai. Ta proga sudarytas ryšys su jais bendradarbiavimui atleityje. K.

IŠ ANAPUS

DABARTINE LIETUVOS SPAUDA

"Tiesos" priedas, skirtas pareigeliams vilioi "Tevynės Balsas" 1949 m. rugpjūčio 20 d. Nr. 2 paduoda tokiu žiniu apie dabar Lietuvoje einančius laikraščius ir 4 žurnalus.

Centruose iėieinę šie laikraščiai:

1. Tiesa,
2. Komjaunimo Tiesa,
3. Lietuvos Geležinkelininkas
4. Nemuno upelvis,
5. Lietuvos Pionierius,
6. Valstiečių laikraštis,
7. Literatura ir Menas,
8. Tarybu Lietuva (Kaune),
9. Raudonasis švyturys (Klaipėdoje).

Žurnalai:

1. Jaunimo Gretos,
2. Tarybine Mokykla,
3. Komunistas,
4. Pergalė—literatūros ir kritikos žurnalas,
5. Švyturys — pradejo eiti nuo 1949 m. pradžios.

Provincijoje 2-3 kartus per savaitę iėieinę apskričių laikraščiai. Triperijodinius bibliografinius žurnalus leidžią Lietuvos Knygu Rūmai. Tarp naujai iėsteigusių laikraščių apskrityse suminėti Jurbarko ir Radviliškio apskr.

UTENIŠKIAI "APSILEIDĖ"

Rugpjūčio 4 d. "Tiesa" Utenos apskrities apžvalgai paskyrė beveik 300 eilučių piktą straipsnį, pavadintą "Atsilikimo priežastys", kuriame bando irodeti, kodėl Utenos apskrityje taip atsilikta su kolchozu steigimu. Pagal tą straipsnį, Utenos apskrityje iki 18 nuos. žemes sujungta i kolchozus. Tokiu būdu Utenos apskritis esanti komunistiškai labiausiai atsilikusi.

Utenos apskrityje sukolchozinti tik Daugailių ir Utenos valsčiai, kur esą daugiau komunistų. Pavyzdgingiausiu laikomas Daugailių valsčius, kur 70 nuos. žemes jau sukolchozinta. Kolchozu steigimui daug pasitarnavęs komunistas Žegunis. Sukolchozinta žeme padalinta i 21 kolchozų.

Tauragnu, Kuktiškiu, Leliu, Skudutiškiu ir Inturkes valsčiuose tik šią vasarą suorganizuoti komunistiniai buriai, ku-

rie dar labai nedrąsiai ukininkus varo i kolchozus.

Labelkiu kaimo skaitykloje šiltai isitaisiusi sovietinei valdžiai svetimas žmogus — Cereškaite. Ji skaitykloj nepakabinusi Lenino ir Stalino paveikslu.

SSSR ŠACHMATU MEISTRAI

Lapkričio 20 d. pasibaigė vad. visąsąjunginis šachmatų turnyras. Pirmosios 2 vietos teko Bronšteiniui ir Smyslovui, kurie savo partijos nebaigė. Trečia ir ketvirta vietos teko Odesos čempionui Geller ir leningradiečiui Taimanov. Lietuvis **Mikenas**, gavęs 8 taškus, pasiliko 15-toje vietoje. Bet jis vis delto ne paskutinis iš turnyro dalyvių. Po jo liko dar 5, kurių 3 paskutiniai gavo po 6 taškus.

VYSKUPU LAIŠKAS

(Atkelta i š 3 psl.)

Dievu, ištikimumas Jo ištaty-mams visada jį i nelaimės iėgelbedavo. Užbaigia šiuo paraginimu: "Nusidejėlio žmogaus žodžiu nenusigąskite, nes jo garbe yra purvas ir kirmilai: šiandien jis pučiasi, o rytoj jo nera, nes sugrįžo i žemę ir jo mintys žuvo. Jus gi, mano sunus, bukite drąsus ir vyriškai elkitės pagal Dievo ištatymus, nes juose busite išaukštinti", 1 Mak. 2, 62-64.

Tais pačiais žodžiais ir mes jus raginame, Mylimiausieji: Nusidejėlio žmogaus šiandienines galios ir putimosi nenusigąskite. Jis žus, o mes, jeigu su Dievu gyvensite, su Dievu kovosime, laimesime tautai ir tėvynei laisvę ir garbę. Bukime su Dievu ir Dievas bus su mumis.

Visiems mūsų Broliams Lietuviams siūnčiame nuosirdžius Kristaus Gimimo švenčių ir Nauju 1950 Metu sveikinimus bei linkejimus.

Visagalio Dievo Tevo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios palaiminimas tenezengia ant jūsu ir tepasilieka visuomet. Amen.

Juozapas Skvireckas,
Kauno Arkivyskupas
Metropolitas.

Vincas Brizgys,
Kauno Aukštųjų mokyklų
Rektorius.

Vincas Podolskis,
Vilkaviškio Koadiutorius.

nis. Be to, jis lyg daugiau sudvasejęs. Tu man primeni Madoną. Mone paslaptingai nusišypojo ir tare:

— O tavo bruožuose išryškėjo sukauptas susimąstymas susijęs su valingumu. Taip pat šito mažo bruoželio tavo lupų kamputyje anksčiau nebūvau pastebėjusi.

— Senstu, Mone, — trumpai pareiškė Liuda.

— Ne, brangioji; anaiptol nesensti. Dar galetum savo laimę susirasti, jei noretum.

Monės balsas buvo švelnus ir atsargus. Lyg ji bijotu prisiliesti prie neužgijusios žaizdos.

— Apie asmeninę laimę nera ko ne galvoti, — kietai atkirto Liuda ir nusigręžė i automobilio langą.

Jos važiavo Laisvės aleja. Pavasario saule sliuoge švariai nušluotos alejos medžiais, lygino vos vos i pumpūrus pasikalusius lapus. Krautuvio vitrinis, naujai iėdekoruotos pavasario motyvais blizgėjo. Konrado kavine atdara. Ten šiuo metu triubčiojo kavą susirinkę plunksnos žmonės ir menininkai.

— Man atrodo, kad dabar lyg didesnis judėjimas Kaune, — pastebėjo Liuda.

— Taip, miestas dideja, žmonių daugėja, — abėjingai pritare sesuo. — Po lenku ultimatumo, užmezgus su jais santykius, pri-garmėjo čion ponu ir i š Varšuvos. Pora automobilių padidejo Kaune.

Liuda nusijuokė.

— Mano Mone iėmoko juokauti. Jaučiama Vinco itaka.

— Ar tu žinai, kad tavo tiesa. Kai iėtekejau už Vinco, musu butas pavirto i politinį klubą. Veik kasdien kas i šo draugu už-eina. Politikuoja iki nusibodimo. Aš po vakarienes einu i savo kambari, palikdama juos vienus. Ir skaitau lovoje.

— Vincas tavę nemėgina itraukti i politinius pasikalbėjimus? — Kurgi ne. Žinoma. Bet aš, kaip ir seniau, nemegstu politi-tikos. Nenoriu be reikalo jaudintis. Tegu vyrai karščiuojasi.

Tas lenku ultimatumas ir priverstinis Klaipėdos atidavimas vo-kiečiams, žinoma, ir mane išjudino iš lygsvaros. Tada ir aš buvau pasipiktinusi, ir mano tautinė ambicija buvo užgauta. Kaip liudnai, kad musu valstybėle tokia maža. Ir kaip skaudu, kad pasaulyje nera tarptautinio teisingumo. Didysis maža ne-uzstoja. O atsispirti didiesiems grubuoniams neimanoma...

Liudnos buvo dienos...

— Baisus išgyvenimai, — pritare Liuda. — Aš ultimatumo iėtekimo metu buvau Varšuvoje. Mano šeimininke mane iško-lijo ir kone iėvare i š buto. Per radio buvo dainuojama "marsz

do Kowna". Gatvėse triukšmingos prieš Lietuvą demonstraci-jos. Buvo skaudu be galo. Namie nenakvojau. Pasislepiau pas vietinius lietuvius. Po keleto dienu grįžau namo daiktu pasiimti, bet mano šeimininke išskete savo motinišką glebi su ašaromis tardama: "Dabar mes esame tikros seserys. Mes lenkai nuo seno jautem ir tebejaučiame Lietuvai ir lietuviams sentimentą". Man pasidare koku. Bet likau vietoje, nes nenorėjau traukdyti laiko. Ši šeimininke bent sąžininga, o gali patekti pas kažn ko-kią. Juk didelio pasirinkimo negalejau tureti. Buvo striuka su pinigais.

— Tai kodėl man neparašei?

— Jau aš ir taip tau dar esu skolinga.

— Skrupulai! — tare Mone.

— Privaziavom, ponios, — nusišypojo šoferis, atidares du-reles.

Seserys atsisveikino su šoferiu ir iėlipo i automobilio. Liuda žvilgtelėjo i 3 aukštų moderniską namą su veidrodiniais langais ir su gelii vazonais balkonuose. O Mone, atidariusi duris, klau-sesi Aukstų laiptais atkaukšint. Ir klausiančiu žvilgsniu pasi-žiurejo i Liudą. Toji josios sesuo — neįsėjamoji misle. Ji taip ramiai žiurejo i mergaitę, kuri pakibo ant Monės kaklo, lyg jį butu seniai mačiusi. Taip pat ramiai ji priėmė Aukstės buklę.

— Kaip ji panaši i Mone, — galvojo Liuda, kopdama laiptais. Pravirose duryse stovėjo Agutė ir šypojojosi visa burna. Liuda nuosirdžiai jį pabučiavo.

— Agutė — iėtikima siela, ar ne, Mone?

— Ji mums, kaip artima giminaite, — patvirtino šeimininke.

— Ką jus, ką jus, ponios, — susigėdo tarnaitė, ir smuko i vir-tuvę.

Kai Liuda, apsipraususi, nuejo i valgomąjį, ten jau rado Mone ir Aukstę prie stalo betriusiančias. Liuda apsižvalge. Viskas panašiai, kaip prie Minvydo. Tik kita medžiaga aptraukti baldai. Pro atlapotas stiklines duris jį galejo gerai apžvelgti salionėli, Monės kampeli. Tas pats lietuviškas stilius, tie patys ant knygų lentynu smutkeliai ir Vilniaus verbos. Tik jame kabo daugiau paveikslu. Lygiai priešais duris i šidabrinu remu šypojoj, paskendusi gelesė, Aukstutė. Tas šypsnis...

Mone parodė savo vyro kabinetą. Čia jau kiti baldai, lengvi, iėraityti, angliško baroko stiliaus. Ant rašomojo stalo stovėjo bronzinis atlatas ir kruva bylu.

O Aukstutė turi savo kambari. Ji tau jį parodys. Ar pas tave viskas tvarkoje, mažyte? — kalbejo Mone, tempdama seserį i

Ant vandens išrašytas vardas

(Iš "Italijos vaizdų")

Mažoje užrašų knygeleje radau mirtų šakelę su trapiais sudžiūvusiais lapais.

Atsargiai juos palyčiau: tai brangus atminimas, nuskintas prie didžiojo poeto Keats'o kapo Romos mieste.

"Nukeliauk į Romą — tai sykiu rojus, kapas, miestas ir tyrlaukis".

Taip rašė anglo poetas Shelley, "Adonajo" elegijoje aprašodamas Keats'ą, kuris pačiame jaunystės ir kurybos žiedė atgale protestantų kapuose, tarp amžinojo miesto mūrų.

Kadaise tie mūrai saugojo li gyne Romą. Dabar jie sergsti aną tylą ir ramybę, kuri globia šiu dviejų didžiųjų poetų kapus. Tai tartum ne kapai, o kažkokia užmaršties ir beždėnos grožybės vieta, kuri, Shelley žodžiais tariant, tokia miela, kad gali pačią mirtį pamilti.

Kada tik vaikščiodavau po ramias Aventino gatves, visada nusileisdavau prie tu senoviniu vartu, prie Kajaus Cestijaus piramidės ir prie anų kapinių.

Kai sargas išleidžia į vidų, gal ten bus tuščia, gal rasi vieną kitą keleivį.

Siurais takeliais eidamas tarp medžių ir gelio, prie mūro, pamatai pirmą kapą, kurio ieskojai.

Ant gulinčio marmuro iškalti lotynu kalba žodžiai: "Širdžių širdis".

Ten uždėti du balti gvazdikai, išbarstyti vysta lauru lapeliai — ir aplinkui želia smulkes mirtos.

Šalimais aukštai galvas kelia pušys, kurių šakose sučiulba paukštytė. Ji purtelia ir nusileidžia į žolę, kur žydi balti dobiliukai ir medu renka bite.

Šioje aplinkoje, kurios nedrumsčia didžiojo miesto šauksmai, netoli nuo Kajaus Cestijaus piramidės, guli poeto Shelley pelenai. Audrose jis žuvo, nugramzdintas ir juru gelmes, ir dabar ramybeje ir tyloje sudėti jo palaikai.

Vos žymus takelis nuveda prie antro kapo. Tai visai nušali vietele, apaugusi krumais. Dvi galingos pinijos, viena tiesi, o antra lyg maldai palinkus, budi prie poeto kapo. Tarp apkarpytų mirtų čia miegti įlsciai, John Keats, didysis grožio

dainuotojas, kuris negalejo "gyventi be poezijos — be amžinosios poezijos". Jis tam grožiui tarnavo tokia aistra ir tokiu būtinumu, kad jam "grožis tai tiesa, o tiesa — grožis". Jo žodis ir jo vaizduotė tuos grožio paveikslus ižėję tokia vidaus galyme ir tikrumu, kad šiandien, kai skaitai jo posmus, jie daros lyg lytėtą palytim.

Ant kapo akmens nėra jokio vardo. Ten tik iškalta lyra ir pažymeta, kad čia guli "jaunas anglo poetas, kuris savo mirties guolyje ir savo širdies apkarime del savo priešu klaslingos galybės troško, kad šie žodžiai būtų iškalti ant jo kapo akmens —

Čia guli tasai,
Kurio vardas buvo išrašytas ant akmens".

Vazelei ant jo kapo imerkta lapu, raudonu geleliu ir baltu gvazdikui. Iš tu dviejų pušų aplinkui nukritę kankorėžiai. Viršum melynų ir ramus dangus, o pro langą mure tartum žvelgia platusis pasaulis ir šią tylos ir grožio kertelę. "Tu tebesi pagrobta rimties nuotaka, tu tylos ir leto laiko priglaustasai kudiiki..." Nieko geriau nerastum šiai valandai ir šiai vietai apsaugyti, kaip paties poeto žodžius. Ir toki gyvi, toki pajaučiami ir toki gražūs tie jo žodžiai. Tam letam laikui ir ramybei einant metai iš metu, jis stovi jaunas, gaivus, grožio šauklys ir išreiškejais.

Prie šio šviesaus kapo stovi tyla ir ramybė. Toji rimtis ir užmaršties pereina i tave. Tu nežinai nei laiko, nei žmonių, nei miesto. Tylus susimąstymas tave neša — pats nepasakytum kur — gal i tas grožio sritis, kur didieji poetai vaikščioja, gal i tą didžią vienatvę ir nušalumą, kada jautiesi lyg vienas stovetum kur nors ant pasaulio krašto "ir mąstai, kol Meile ir Garbe i nežinią nugrimsta".

Tada tu vel nubundi iš savo sapnu ir pasilenkęs nusiskini mirties šakelę ramybės ir leto laiko prieglobstyje.

A. Vaičiulaitis.

— Lietuvius tevyneje žudo džiova. Iš Lietuvos gaunamuose laiškuose, net iš kaimu, vis prašoma streptomycino.

KAZYS BRADUNAS

Nemuno upyne

Iaugom Nemuno upyne,
Šaknis tvirtai ileidome i gelmes.
Tevu mus dulkes, gyvos kapinyne,
Ten pašvente padanges ir žemes.
Atejom ten iš amžių gludumos
Uždegti židinius namuos.

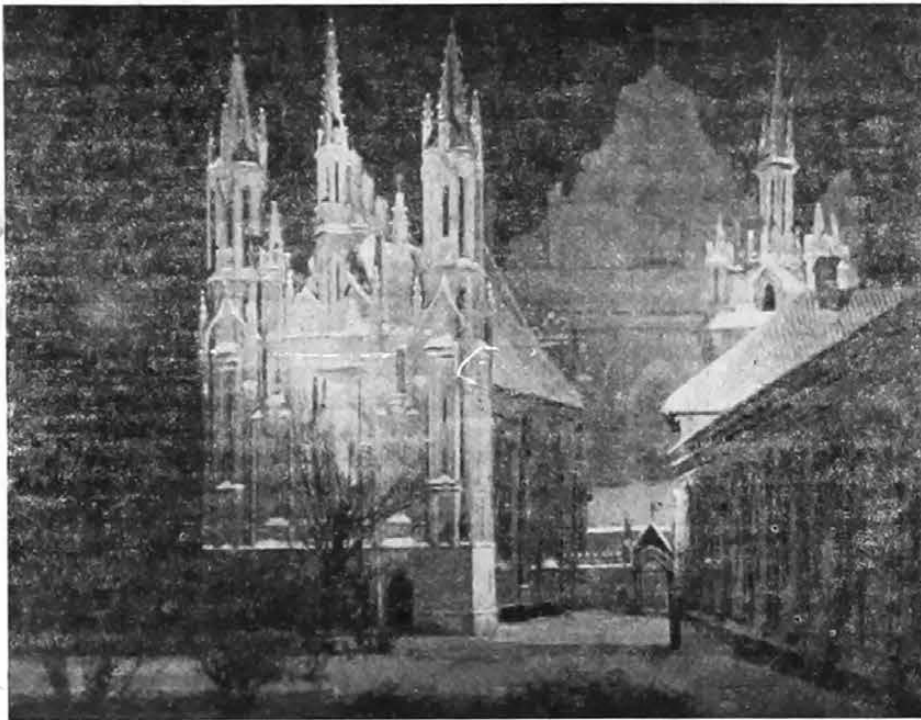
O šimtmečiai daug visko nešė:
Garbes ir vargo ir skriaudų,
Bet plauke per girias žaliąsias
Daina negestančių aidų.
Ir likome su proteviu daina
Šaka žaliuojanti, jauna.

Dar teka tyras aisių kraujas
Mus gyslose karšta ugnia.
Tauta nuo amžių purvo nusiplauja
Ir savo veidą mato Nemune:
Aukštai — žvaigždžių žeruojančios pulkai,
Po koju — lygumos, laukai.

O akys melynų žaibu žaibuoja,
Plaukai skrajuno vėjo pučiami.
Kai ažuolai pilies kalne siubuoja,
Tu vel laisvune paukšte nerami
Jau moja lekti ištieti sparnai —
Vilioja saule ir kalnai.

Ir tvaska naujo rytmečio pašvaiste,
Ji tavo galvą kaišo spinduliais.
Visi pakilsime, sustosime ir eisim
Viršunen vedančiais keliais.
Jau kyla dūmai, dega aukurai...
Ir darbo! Darbo neužmatomi barail...

Tik dar tvirčiau iaukim Nemuno upyne,
Šaknis giliau ileiskim i gelmes!
Tevu mus dulkes, gyvos kapinyne,
Čia pašvente padanges ir žemes.
Ranka tik rankon, petys tik prie peties —
Žygiuosim vel i amžių ateities!

Šv. Onos bažnyčia Vilniuje

salioneli. — Eik, Auksute, i savo kambari. Mes pas tave veliau ateisim.

— Anas butas jau buvo per mažas. Be to, jame aš bučiau negalejusi buti po to, kai nutariau antrą kartą ištekti. Jausčiau lyg nuodėmę. Ten nenusikratomai stovetu prie manęs Zigmas, — kalbejo Mone, ir jos balsas buvo liudnas. — Ach, Liuda, koks sudetingas padaras žmogus. Aš ji, Zigmą, be galo mylėjau ir dabar dar, jam mirus, mano siela jo kupina. Bet šalia jo aš myliu Vincą. Tai savotiškas jausmas, kažkas panašus i kylančią audrą, kažkas, kas nuolat mane kutena ir neduoda ramybės. Dar i tada, Zigmui gyvam esant, manyje kažkas kildavo ji pamocius. O Vincas, mačiau aiškiai, man simpatizavo. Gal tai pastebejo Zigmas, kad mirdamas pasiaukau Vincą ir liepe jam pažadėti mane vesti. Dieve, tuo metu ir Vincui ir man ne galvoj tokios minties nebuvo. Aš taip išgyvenau Zigmą ligą ir jo pasitraukimą iš žemes. O čia tokie jo žodžiai... Vincas nenorejo pažadėti. Jis labai nejaukiai jautesi vargšelis. Lyg sugautas vagiant. Tada Zigmas paėmė jo ranką ir tare jam: "Jūk tu į tą mylį?" Vincas tylėjo nuleidęs galvą, lyg jam butu nepatogu prisipažinti prie nuodėmės. "Aš mirsiu vistiek. Jau dabar aš nuo jusu tolstu. Tad pasakyk man atvirai, kaip broliui, kaip geram draugui, taip, ar ne?" Vincas tebetylėjo. "Nenoriu jos vienos palikti pasaulyje. Ji taip reikalinga globos", pridure Zigmas liudnu balsu. Tik po šiu Zigmą žodžių, Vincas sušnibždejo: "Pasižadu, Zigmai". Ir jis išraudo, kaip jaunas vaikinys. O kaip aš jaučiausi, gali išsivaizduoti. Tuo metu mano širdis vien Zigmą gyveno. O miršančiojo akys, matyt, toliau žvelgė i ateitį. Jis nušvito. "Tad paduokit viens kitam ranką. Dabar aš busiu ramus. Tu, Vincai, saugok mano Lotoso žiedeli, buk jau geras, nes ji to verta". Tai jo paskutiniai žodžiai Vincui. Jis silpnai paspaude Vinco ranką ir paprašė ji palikti vieną su manim. Ir tada jis suėmė abiem rankom mano veldą, klausdamas manęs verkančios: "Sakyk, Mone, ar aš tau buvau geras vyras?" Man sunku buvo ištarti žodi. Tenulenkiau galvą. "O dabar atvirai, ar tu mane mylėjai?" Aš tada prisiglaudžiau prie jo ir gaikčiodama suvepeliolau: "Myliu, Zigmuti, myliu tik tave". O jis mane iš lengvo atstume nuo savęs, tardamas: "Bet ir ji mylesi, esu tikras, Mone. Be to, turesi... turesi... savo krauju... vaiką". Taip man pasidare graudu, taip man jo pagailo. Matyt, jis visą savo gyvenimą kankinosi, kad negalejo man leisti buti motina. O aš buvau manijus, kad mano meile Aukse, jo sąžinę užmigde. Bet jis buvo nepaprastai jautrus. Vincas ne toks... Ach, Liuda,

Liuda... Taip man sunku dar i dabar prisiminti tą paskutinį vaizdą, kada jis švelniai pabučiavo mano akis ir tare jau ramiai šypsodamasis: "Dabar man leisk pamiegoti". Kai po poros valandų, nujautimo vedina, nuejau jo pažiureti, radau ji besisypsanti, bet toj šypsenoj jau ilsejoji amžinybe. Gali išsivaizduoti, ką aš išgyvenau. Ne, bučiau niekad už nieko netekejusi, bet tas pažadas miršančiam... Ne, ne, turiu buti teisinga. Tada man tik taip rodesi, kad amžinai jam busiu ištikima. Vincas toks man buvo geras. Jis laikėsi visą laiką korektiškai, pagerbe mano gedulą. Tai raminančiai mane veikė. Jis vis surasdavo kuo mane išblaškyti. Ir taip mudu iš leto susidraugavom. O paskui... paskui many prasiveržė nesuprantama liepsna. Vinco žvilgsnis pradejo mane deginti. Tos jo rankos... Many'pabudo svaiginančioji aistra ir noras, toks veržlus noras gyveniti ir gyvenimu džiaugtis. Tokio jausmo, prisipažitu, Zigmui nejauciaiu. Aš ji mylėjau daugiau sielos meile, kuri i dabar many rusena. O Vincui, juo toliau juo labiau emiau jausti kylanti, lyg koki uragą, kankinanti, neramu jausmą.

— Ir tas jausmas tave i dabar tebekankina? — paklause Liuda.

— Ištekejus už jo, dar ilgai gyvendu svaigu sapnų. O dabar apsimau, — ir Mone vel, kaip automobilį, paslaptinai nusišypojo.

— Ar tu nieko nepastebi? — pagaliau paklause ji sesers. — Man juk jau laikas apimti.

— Argi jau? — nustebė Liuda. — Ir tu džiaugiesi?

— Esu laiminga, — teistare Mone. — Kažkas neišreiškama vyksta manyje. Ir kune ir sieloj. Lyg dangus ir žeme butu susijungę i savotišką misteriją. Ir tos misterijos leitmotyvas — saldus lukesys.

Mone butu dar ilgai kalbejusi, bet pastebejo, kad Liuda nenorom klauso. Tie išgyvenimai jai svetimi. Ji ligisoli priešiška tai temai nusiteikusi. Motiniški jausmai dar joje nepabudo — nusprendė Mone. Ir gerai, kad nepabudo, nes dar ji gali užsimanyti jai atimti Aukse. Ne, ne, taip negražu, egoistiška galvoti, — sustabde save Mone. Bet jai iš pasqmones išlindo ilgus metus puoselejama mintis. Ne ta motina, kuri pagimde, bet ta, kuri auklejo. O juk Aukse ji nuo gimimo dienos auklejo ir į tą mylėjo, kaip motina tegali myleti.

Aukse jau lauke juju. Nesulaukusi, pravėrė salionelio duris, šaukdama motiną ir tetą pas save.

Jaukus, vaikiškas kampelis, — pagalvojo Liuda, ir umai jai

"LETUVIU KALBOS VADOVO" PASIRODYMŲ IŠVAKARESE

LTB Centro Komiteto pranešimu — 1949.XI.11., — "Lietuvių Kalbos Vadovas" netrukus pasirodys. Bet dar nėra surinkta ne puses reikalingu pinigų. Del to prenumerata ir toliau teberenkama. Kanadoje po 3 dol. Pirmutinė lietuvių pareiga yra ji užsiprenumeruoti jo pasirodymo išvakarese.

Nemalonu pažymėti, kad dar tiek mažą kanadiečių lietuvių ji užsiprenumeravo ir kad prenumeratos rinkimo vajuje beveik ne trupučiu nepadejo jau tokios gausios musu organizacijos — tarp kitko, tiek energijos skyrusios nesuprantamoms savitarpinėms kovoms. Ar šitame pirmajame lietuviškos kultūros žygyje jos ir toliau pasiliks abejingos? Kuo padės musu patriotai, intelektualai, veikėjai, laikraštininkai? Ar ligi galo tures čia užtekti tik-tai privatinės pavienio asmens iniciatyvos?

Dar kartą pabrėžiū, kad tie, kurie iš mano prenumeratorių pakeite gyvenamą vietovę po užsiprenumeravimo, savo naują adresą turi patys pranešti LTB Centro Komitetui, Muenchen 27, Rauchstr. 20, US Zone, Germany, nes prenumerata ir sąrašai jau yra ten. Prenumeratą priimu ir toliau.

P. Štuopis,
104 Wright Ave.
Toronto 3, Ont.

KANADOS LATVIU LAIKRAŠTIS

Palyginus negausi Kanados latvių kolonija ligisoli leido fotografuojamą laikraštį "Briva Balss". To laikraščio Nr. 29 — taledinis — išėjo jau spausdintas saustuveje. Laikraštis ir oliu bus spausdinamas spausuveje, eis kas savaitę.

VLIKO MEMORANDUMAS P. AMERIKOS SPAUDOJE

Jungtinems Tautoms VLIKO iteiktas memorandumas del S. S-gos vykdomo Lietuvoje genocido nusikaltimo plačiai buvo svarstomas P. Amerikos spaudoje. Kai kurie Argentinios ir Urugvajaus dienraščiai paskelbe ilgus straipsnius, duodami memorandumo svarbiausius duomenis ir kaltinimus S. S-gos atžvilgiu. Kai kurie laikraščiai savo straipsnius iliustravo atitinkamais paveikslais.

Siomis dienomis Ameriką pasiekė "Aidu" nr. 25. Jame yra tokiu straipsniu, kurie neturetu likti nepastebėti musu skaitančios inteligentijos. Pirmiausia tai yra originalios lituanistinės studijos. Tai musu kalbininko Dr. P. Joniko straipsnis "Kodel rašome aukštaitiškai?" ir poeto bei kritiko Alfonso Nykos-Niliuno studijelės "Nepriklausomos Lietuvos poezija" tęsinys. Dr. P. Jonikas savo straipsnyje atsako mums klausimą, kokių istorinių kelių susiformavo musu rašomoji kalba, o A. Nyka-Niliunas analizuoja musu didžiojo poeto J. Aisčio kurybą.

Be šiu lituanistinių straipsnių numeryje yra dar trys kiti aktualaus pobūdžio straipsniai. Žinomas politikas prof. J. Brazauskas savo straipsnyje "Antas veiksmas prasidėjo" pasisako, kokius uždavinius jis teikia tremties emigracijai. Dr. A. Bal-tinis savo straipsnyje "Žmogaus krize ir krikščionybė" filosofiskai sprendžia musu dienu nukrikščionėjimo problemą. O J. Vaisnoras, M.I.C., straipsniu paminimas J.E. vysk. P. Bučio jubiliejus.

Nemažai šiame numeryje duota ir dailiosios literatūros. Jonas Grinius jau užbaigia savo dideles apimties dramą, skirtą Barbarai Radvilaitėi. Paulius Jurkus duoda savo pasakines poemos "Juodvamiu" ištrauką. O eileraščių yra davę poetai J. Kekštas, V. Jonikas ir J. Mekas.

Ypatingai aktualus yra ir apžvalgu skyrius. Jau kelintame "Aidu" numeryje aktyviai jame dalyvauja musu didysai filosofas prof. Dr. A. Maceina. Ir šiame numeryje yra pora ypatingai aktualiu apžvalginių pasisakymų. "Atmestojėje apžvalgoje" nurodoma, kokia privalo buti krikščioniškoji šelpimo dvasia. O apžvalgoje "Neatgaileję žmonės" griežtai, bet teisingai A. M. pasisako del visuomeninio tipo. Bet abu idomus.

Ir taip prabego pas Galinius pora savaitė. Ją jie blaške visokiais budais. Kiekvieną popietę išradingas Galinis sugalvodavo naują programą. Abi seserys gražiai sutarė. Tik tarp Liudos ir Aukutes stovėjo nematoma siena, kurios ne viena nesiryžo peržengti. Liuda nesąmoningai kažko pyko ant Aukutes, o ta tada su neaiškia baimė žiurejo i ją, nesuprasdama, kodel teta jos nemylė.

— Tai mamytė man padovanojo po egzaminu.

Vel kažkas smilktelėjo Liudos širdyje.

— O aš tau atvežiau amžiną plunksną — Parkeri, — prisimine nudžiugusi Liuda, ir nuejusi prie savo daiktu, iškrauste dovanas: plunksnakoti ir saldinius mergaitėi, kristalo vazelę. Mo-nėi, skarelę tarnaitėi ir bonką lietuviškos Starkos svainiui.

Mergaitė, Monės liepiama, vel nedrąsiai pabučiavo tetos žandą.

Greit pasirodė ir Vincas Galinis, linksmas, triukšmingas. Jis paskubomis su visomis pasiseikino, visas išbučiuodamas ir užbėrė atvykėlę ivairiais klausimais. Liuda rado Vincą nepasiekus. Tik kiek daugiau jame atsirado pasitikejimo savimi ir savo vertes žinojimo. Šias savybes jis igavo užėmęs aukštesnę padetį ir gavęs mylimą žmoną, — nutare Liuda. Tačiau koks kirtingas, koks nepanašus jis i Monės pirmąjį vyrą, — toliau galvojo ji, žvelgdama i Vincą, kažką pasakojanti Aukse, kuri kaip katinelis, prie jo glaudesi. — Anas buvo tylus kabineto žmogus, o šis visuomeninio tipo. Bet abu idomus.

Ir taip prabego pas Galinius pora savaitė. Ją jie blaške visokiais budais. Kiekvieną popietę išradingas Galinis sugalvodavo naują programą. Abi seserys gražiai sutarė. Tik tarp Liudos ir Aukutes stovėjo nematoma siena, kurios ne viena nesiryžo peržengti. Liuda nesąmoningai kažko pyko ant Aukutes, o ta tada su neaiškia baimė žiurejo i ją, nesuprasdama, kodel teta jos nemylė.

Brazilija, 1949 m. gruodis.

LRK i Kanados lietuvius

LRK jau keturi su puse metu kovoja su musu tremtiniu vargais ir nelaimėmis. Tuoj po karo tą darbą labai plačiai remė BAL Fondas, o taip pat i musu prašymus gausiai atsiliepėdavo ivairios tarptautinės organizacijos bei patys lietuvių tremtiniai. Bet nuo karo pabaigos praėjo keturi su puse metu. Per tą laiką visos sąlygos žymiai pakitė.

BAL Fondas jau antri metai visą savo darbo svorį nukreipė i emigracijos reikalus. Jis davė puikius vaisius, nes jau virš 15.000 lietuvių pasiekė JAV. Tarptautinės organizacijos baigė turetus fondus ir dabar iš jų negalime beveik nieko gauti.

Po valiutos reformos Vokietijoje tremtiniai paliko be lėšų. Dabar ju dauguma jau yra išvykusi i ivairius kraštus. Bet šalpos apimtis beveik nesumažėjo, nes Vokietijoje paliko visų ligonys, seni ir kitu kategorijų šelpinai tremtiniai. Tos grupės sudaro apie 5.000 asmenu. Jie sudaro vadinamą "Hard core". Jiems bus didžiausiu sunkumu išvykti iš Vokietijos. Jie bus reikalingi nuolatinio šelpimo ir globos. Musu supratimu tą globą turi suteikti i kitus kraštus lietuvių, pradėję savistovų gyvenimą.

LRKryžius patsai jokių fondų neturi ir yra tik tarpininkas tarp aukojančių ir reikalingų šalpos. LRK tiki, kad visuose lietuviuose yra pakankamai savitarpinio solidarumo, todėl mano, kad išvykę i kitus kraštus lietuvių supras sunkią beveik tragišką tautiečių, ilgą laikui, o gal net visiems laikams, priverstu palikti Vokietijoje ir išties jiems savo brolišką pagalbos ranką. Jiems reikalingas maistas — mesa, riebalai, kava, kakao,

cukrus, ect., ir lėšos. Tuos dalykus galima siusti tiesioginiai arba per BALF New York. BALF-as gali visas gerybes pasiusti nemokedamas transporto išlaidų.

Lėšas galima siusti irgi per BALF arba tiesiogiai sekančiu adresu: St. Garbačiauskas, Zuerich, Hohenklingenstr. 23, Suisse, nurodant kad lėšos skirtos LR Kryžiu.

LRKryžius, pranešdamas apie tai Kanados lietuviams, nuoširdžiai kviečia visus išijungti i musu pačios nelaimingiausios tremtiniu dalies gelbejamą. Aš, tu tremtiniu vardu, dekoju visiems, kurie juos prisimins ir išties duosnią visuomeniškos pagalbos ranką.

Su gilia pagarba
Dr. D. Jasaitis
LRK Pirmininkas.

Redakcijai prisiusta

Savu keliu. Nr. 1, 1949. XII. 8, leid. Ateitininku Federacijos Vyriausioji Valdyba, Cleveland, Ohio. Rotatoriu spausdintas A. Federacijos informacinis biuletenis, skiriamas organizacijos vidaus reikalams.

Skautas. Nr. 4, Gruodis, 1949 m. Redaguoja Redakcinė K-j, leidžia Ruta, Rodney, Ont. oktavto form. 20 psl. Tai lietuvių skautu laikraštis Kanada ir JA V-bems. Spausdinamas geram popierėje, iliustruotas. Šiais metais žada pasirodyti su lietuviškais rašmenimis.

Knygu Lentyna. 1949 m. birželio-rugsejo men., Nr. 6-9, Liet. Bibliografijos Tarnybos biuletenis. Tai pirmasis siąsliuvinys paruoštas šiaipus Atlanto. Westville, Ill., USA., bet išspausdintas dar Memingene, Vokietijoje, kur i amstyvesnieji sąsliuviniai buvo išspausdinti.

Naujas Aidu numeris

Siomis dienomis Ameriką pasiekė "Aidu" nr. 25. Jame yra tokiu straipsniu, kurie neturetu likti nepastebėti musu skaitančios inteligentijos.

Pirmiausia tai yra originalios lituanistinės studijos. Tai musu kalbininko Dr. P. Joniko straipsnis "Kodel rašome aukštaitiškai?" ir poeto bei kritiko Alfonso Nykos-Niliuno studijelės "Nepriklausomos Lietuvos poezija" tęsinys. Dr. P. Jonikas savo straipsnyje atsako mums klausimą, kokių istorinių kelių susiformavo musu rašomoji kalba, o A. Nyka-Niliunas analizuoja musu didžiojo poeto J. Aisčio kurybą.

Be šiu lituanistinių straipsnių numeryje yra dar trys kiti aktualaus pobūdžio straipsniai. Žinomas politikas prof. J. Brazauskas savo straipsnyje "Antas veiksmas prasidėjo" pasisako, kokius uždavinius jis teikia tremties emigracijai. Dr. A. Baltinis savo straipsnyje "Žmogaus krize ir krikščionybė" filosofiskai sprendžia musu dienu nukrikščionėjimo problemą. O J. Vaisnoras, M.I.C., straipsniu paminimas J.E. vysk. P. Bučio jubiliejus.

Nemažai šiame numeryje duota ir dailiosios literatūros. Jonas Grinius jau užbaigia savo dideles apimties dramą, skirtą Barbarai Radvilaitėi. Paulius Jurkus duoda savo pasakines poemos "Juodvamiu" ištrauką. O eileraščių yra davę poetai J. Kekštas, V. Jonikas ir J. Mekas.

Ypatingai aktualus yra ir apžvalgu skyrius. Jau kelintame "Aidu" numeryje aktyviai jame dalyvauja musu didysai filosofas prof. Dr. A. Maceina. Ir šiame numeryje yra pora ypatingai aktualiu apžvalginių pasisakymų. "Atmestojėje apžvalgoje" nurodoma, kokia privalo buti krikščioniškoji šelpimo dvasia. O apžvalgoje "Neatgaileję žmonės" griežtai, bet teisingai A. M. pasisako del visuomeninio tipo. Bet abu idomus.

Ir taip prabego pas Galinius pora savaitė. Ją jie blaške visokiais budais. Kiekvieną popietę išradingas Galinis sugalvodavo naują programą. Abi seserys gražiai sutarė. Tik tarp Liudos ir Aukutes stovėjo nematoma siena, kurios ne viena nesiryžo peržengti. Liuda nesąmoningai kažko pyko ant Aukutes, o ta tada su neaiškia baimė žiurejo i ją, nesuprasdama, kodel teta jos nemylė.

Brazilija, 1949 m. gruodis.

Lenkijos laisvės mitas

Sugniužus Hitlerio karinei mašinai, daugelyje buvusiu nacių okupuotų valstybių buvo pradėtos "budavoti" "laisvės" vienos iš jų gavė laisvę be kabočių, kitos — su kabutėmis. Prie pirmųjų priklauso Vakarų Europoje esančios valstybės, kaip Prancūzija, Belgija, Olandija, Luxemburgas, ir kt., turėjusios laimėti atgauti laisvę be kabočių, gi Rytuose — Lenkija, Čekoslovakija, Balkanų valstybės — susilaukė komunistinės "laisvės".

Šiuo kartu noretusi kalbėti tik apie Lenkiją, kurios tikroji laisvė jau buvo parduota prieš penketą metų, t. y. dar tebegaudžiant patrankoms frontu lankuose — Teherane ir Jaltaje. Pirkliasis tada buvo iš vienos pusės Rooseveltas su Churchilliu, o iš antros — Juozapas Stalinas.

Po to, žinoma, dar vyko tam tikra komedija, kurios metu stengtasi sudaryti Lenkijai "koalicinę" valdžią, beveik priešvarta išsiustas iš Londono ir tos valdžios sudėti Lenkijos demokratas ir patrijotas St. Mikolajczykas, kad tuo sudarius pasaulinę opinią ir sukurus tam tikrą mitą apie tariamą laisvę tame krašte. Deja, kiek vėliau, Mikolajczykas vos spejo išnešti sveiką kailį, jo partija Lenkijoje buvo sulikviduota. Lenkijos laisvės mitas eme blesti, pakol, ypač po maršalo Rokossowskio paskyrimo Lenkijos krašto apsaugos ministru ir vyriausiąja galva komunistiniam Lenkijos politbiure, jis visai išbleso...

Po sensacingo Rokossowskio paskyrimo ir jam užėmus aukščiausius postus sukomu-

nistintos Lenkijos valdžioje, Londone esančios lenku agentūros PAT atstovas, kreipėsi į exilines Lenkijos vyriausybes, premjerą T. Tamoszewskį, klausdamas jo, ar premjeras nemano, jog Rokossowskio paskyrimas galis būti "pirmasis žingsnis" įjungimui Lenkijos ir Sovietų "broliškųjų" respublikų tarpą?

Premjeras atsakė, jog tas "pirmasis žingsnis" ir Lenkijos visišką priklausomumą Sovietų Sąjungai jau buvo žengtas gana seniai, net Teherano ir Jaltos posėdžių laikais. Po to Lenkija kaip buvo, taip ir tebera gal vienas ištikimiausių Sovietų Sąjungos satelitų. Lenkijos sovietinė okupacija pilnu tempu prasidėjusi 1944-5 m. tebesitęsianti ir šiandien. Lenkija šiuo metu esanti tik tiek "laisva", kad ji dar neturi sovietinės respublikos numerio.

T. Tamoszewskio valdžios kabinetas niekad ir negalvojęs, kad Lenkija yra laisva ir turi bent koki nepriklausomumą nuo Maskvos. Lenkijos dabartinės valdžios sąstata, esą, figuruoja žmones, daugiausia atvežti iš Sovietų Sąjungos, kurių pavardės Lenkijoje ligi šio atvykimo visai nebuvo žinomos. I dabartinę Lenkijos kariuomenę — smarkiu tempu buvo infiltruojami sovietiški karininkai, taip pat net generolai. Rokossowskio nominacijų premjeras skaito ne pradžia Lenkijos sovietizacijos, bet jos tęsia.

I klausimą, ar premjeras mano, jog Rokossowskio paskyrimas gali tureti koki nors ryšį su numatomu bent koku pergrupavimu sovietų kariuomenės toje Europos dalyje ir pa-

čioje Lenkijoje, buvo atsakyta, jog tas reiškinys tegales priklauso nuo bendros tarptautinės padėties.

Pasiskę T. Tamoszewskis ir del Rokossowskio "lenkiškumo". Mat, Maskva, iš dalies, mėgino pateisinti šitą žygį tuo, kad, esą, Rokossowskis kilęs iš Lenkijos ir yra "lenkas".

Rokossowskis esąs senas rusų karys. Jis tarnavęs kariuomenėje taip pat jau 1920 m. ir dalyvavęs operacijose prieš Leikiją. Sovietinei armijai jis pasiekė aukščiausią karinį rangą ir buvo apdovanotas aukščiausiais ordiniais. Esąs ir Suvorovo ordino kavalerius. To paties Suvorovo, kuris 1793 m. padarė atmintingą karinį maršą į Varšuvos priemiestį Pragę. Keistas istorijos supuolimas, kad, esą, ir jo vardo ordino kavalerius Rokossowskis 1944 m. vasarą su savo armija Pragos priemiestyje ir lauke kol naciai sunaikins sukilusius lenku kariu...

Rokossowskis esąs tik savo rusiškes negatas ir joks lenkas. Jis galis viską atiduoti ir viską padaryti, kad tik patenkintų savo sovietiškus ponus. Del to tad pavadinimas jo lenku, užvilkinamas lenku maršalo uniformas ir kitokia bolševikine pompa, esanti tik Maskvos priemone saviems tikslams siekti.

Kaip ten bebūtų, vis dėlto, Rokossowskio paskyrimas ir Lenkijos valdžios viengą iš aukščiausiu postu, pasaulio spaudos ir viešosios opinijos buvo užskaitytas ir didžiųjų politinių sensacijų tarpą. Tuo patiu, žinoma, visiškai nubluko tas mitas, jog Lenkija dar turi kokią nors laisvę, ar bent koki savarankiškumą.

Pranys Alšenas.

ŠVENTIEJI METAI

1950 metais Romoje rengiamos ypatingos iškilmes. Šventųjų Metu pradžių Šv. Tevas paskelbė praėjusiose Kučiose. I Romą laukiama atvykstant daugybės maldininkų. Jau dabar iš ivairių kraštų yra užregistruota atvykstančių maldininkų visos milijonas. Be ypatingu pamaldų šiais metais Romoje bus surengta daug kultūrinių pramogų — visa eile religines muzikos koncertų ir penkos parodos. Iš jų ypač idomios žada būti dviejų pastarųjų popiežiaus labdaringos veiklos visame pasaulyje ir katalikiškos akcijų parodos. Beabejo taip pat imponantiškos bus misijų ir net dvi religinio meno (vakaru ir rytų apeigų) parodos. Per Šv. Metus popiežius pasirodys net 26 bažnytinėse iškilmėse. Kai kurių jų ir datos jau žinomos. Tai bus beatifikacijos, bažny-

čiu šventinimo, Dievo Kuno ir kt. progos.

Romą užplūsiantiems maldininkams globoti yra sudaromi tautybių specialūs komitetai. Yra sudarytas ir lietuvių tokių komitetas. Jo pirmininkas yra J. E. vysk. V. Padolskis, o sekretorius kun. V. Balčiūnas. Komiteto bustinė Šv. Kazimiero Kolbegijoje. Lietuvių maldininkų beabejo gales būti tik iš Iseivių, bet ne iš Lietuvos. JAV lietuvių maldininkų keliene i Romą imasi rūpintis ir jau pradėjo maldininkų registraciją Kuniga Viena. Apskaičiuojama, kad keliene lektuvu kainuotų apie \$700-1.000, o laivu apie \$850-1300. Pastaruoju atveju, mat būtų daugiau kitų šventovių apilankoma. Registruoja ir informaciją teikia Rev. C.A. Vasy, 153 Sterling St., Worcester 4, Mass. USA.

KELIONES I SV. ŽEMĘ

Nazaretas, Galileja ir Ein Karem, piligrimų lankomos vietos, dabar yra Izraelio valstybės ribose, Betleju belgi tuo tarpu valdo arabai. Artejančių jubiliejinių metų buvo kilęs susirūpinimo ar del dabartinio politinio Palestinos santykiu bus imanomos maldininkų kelionės i ir po Šventąją Žemę. Tačiau oficialu leidimų maldininkams lankytis pirmiausia paskelbė Izraelio vyriausybė, o kiek vėliau be jokių rezervų ir be jokių sąlygų toki leidimų paskelbė ir Transjordanija.

GAISRAS KRISTAUS KARSTO BAZILIKOJE

Lapkričio 26 d. vakare Jeruzolimoje Kristaus Karsto, kitai dar vad. Prisikėlimo, bazilikoje kilo gaisras, kuris sunaikino beveik visas medines bažnyčios dalis. Tai labai sena bažnyčia, pastatyta dar IV amž. Konstantino D., o atnaujinta Kryžiaus karu metu. Bazilika yra toje Jeruzolimos dalyje, kurią dabar laiko užėmę transjordaniečiai. Del to gaisro gesinimo darbas vadovavo arabų miesto gubernatoriaus Našasivi. Buvo panaudotos tik arabų ugniagesių komandos ir priemonės. Izraelio pasiulytoji pagalba buvo atmetama, pareiškus, kad gaisras jau apvaldytas. I gaisro vietą buvo atvykęs pats karalius Abdula. Gaisro priežastis — neatsargus elgimasis su ugnimi darbininkų. Arabų žydu karo metu i baziliką buvo pataikę keletas artilerijos sviedinių, tačiau nuostoliai buvo nedideli. Dabar ji nukentejo skaudžiai. Ypač vakarine dalis, kur gaisras prasidėjo. O kaip tik toje dalyje yra pats Kristaus karstas.

Jeruzolimas

JTO gruodžio 3 d. pradėtas svarstyti Jeruzolimos klausimas. Specialus komitetas svarstymo bazę priėmė Australijos pasiulytą rezoliuciją, pagal kurią Jeruzolimas ir Betlejus pavertiami tarptautine teritorija, valdoma JT. Šitą rezoliuciją remė ir SSSR. Jai priešingas Izraelis.

Izraelis reikalauja, kad Jeruzolimas būtų pripažintas jam. Izraelio parlamentas oficialiai paskelbė Jeruzolimą sostine ir ten perkele visas centrinės istaigos iš Tel Avivio, nors tuo tarpu jo valdoma tera tik dalis miesto. Izraelis sutinka, kad būtų sutarptautintos šventosios vietos, bet reikalauja, kad ir jų apsauga būtų jam pavesta.

Gruodžio 5 d. žydiai buvo surengę didelę demonstraciją Jeruzolimoje. Vadovaujami vyriausiojo rabino, 12.000 žydu, atėję prie sionizmo kurejo Herzlo kapo prieisė išskelę dešines: "Jei tave, Jeruzolime, pamiršiu, tenustojta veiks! mano dešinė".

DVIAUKŠČIAI VAGONAI

Vakaru Vokietijos geležinkeliose dar šiais metais ruošiamasi paleisti kursuoti dviejų aukštų vagonus. Jie bus dviejų tipų: vien tik III klases, kuriuose žemutiniame aukšte bus 92 vietos, o antrame aukšte 58 vietos; kito tipo vagonuose apatiniame aukšte bus 92 vietos III klases, o antrajame aukšte 40 vietų II klases.

Ar Europos jau nebera?

Gruodžio 8-12 d. Šveicarijos Lausannos mieste vykusią Europos kultūrinę konferenciją, kurioje dalyvavo net 23 Europos kraštu — ju tarpet ir Lietuvos bei Latvijos atstovai, sujaukino rumunu rašytojo Gheorgiu laiškas, kuriame rašoma, kad Europos suvienijimo darbo imtis jau per velu, nes ji jau nebeegzistuojanti.

"Šiandieninė Europa, jeigu tik mes drįstame pažiūrėti tiesai i akis ir pasakyti tai, ką matome, bera tik karo nualintas kraštas, pasidalintas tarp dviejų didžiųjų: Sovietu Rusijos ir Amerikos".

Viena dalis federalines Europos jau esanti suorganizuota S. Rusijos. Dabar gi amerikiečiai, užsimovę pirštinais, stengiasi paimti vakaru Europą švelnumu ir panašiai organizuoti federalinę Europą vakaruose.

"Vadinasi, jus nebegalite sukurti federalines Europos vakaruose, nes amerikiečiai yra pasiėmę šią iniciatyvą ir dabar bus dvi federalines Europos. rusu ir amerikiečių, arba, galimas dalykas, kad bus viena suvienyta Europa, jei vienas iš didžiųjų pasiseks nugaleti kitą, bet jokių atveju Europos likimas nebus pačiu europiečių rankose".

Pesimistinis Gheorgiu laiškas buvo gyvai diskutuojamas konferencijoje ir spaudoje. Beabejo ir optimistai argumentu gali rasti gana daug. Tačiau faktas lieka faktas, kad Europa gyvena sutemas, kad jos politinis ir ukinis pranašumas yra palaikomas ir savo senojo vaidmens ji dar ilgai, o gal ir niekumet nebeatgaus. Pasaulyje iškyla nau-

ji veiksniai ir naujos jėgos. Biogausla, kad Europa iš pasaulio istoriją kuriančių veiksmų baturti vos vieng kultūros veiksniai. Ji yra atsilikusi ypač ukiniais šaltiniais. Pasirodo, kad energingiausias ir pranašausios žmonijos dalies gyventa toje pasaulio dalyje, kuri savo ukiniais resursais yra gan biedna ir juos žymia dalimi jau yra išsemusi. Tačiau senutes Europos entuziastai dar nenustemina, nes pagrindinis veiksnys ir ligi šiol lemęs pasaulio istorijos kelią, tebera tas pats. Tai yra žmogus ir jo jėgos. Europietis žmogus tebera dar gyvas, nors ir sukreistas politiniu katastrofu. Europietis gyvena tirščiausiai apgyventoje pasaulio dalyje ir butinumo yra verčiamas ieškoti naujų kelių, naujų vertybių ir veiksmų, kurie atsvertų kitų kontinentu ukinio šaltinių reikšmę. Naujųjų energijos šaltinių atradimai — padaryti kaip tik europiečių — duoda vilčių, kad žmogiskasis genijus gali išsiversti ir be naturalinių turtų bei energijos šaltinių. Jei šios viltys nepasiteisintu, tuščiaaruode Europa beabejo turetu susmukti, o Georgiu neabejotinai daro perplačias išvadas iš laikinos politinės situacijos. Ištikruju gi ne politiniai, bet kultūriniai bei civilizaciniai ir ukiniai santykiai lemia kontinentu ir tautu istoriją.

SOVIETU GROBIO DALYBOS

Jau bus 2 metai, kai vakariečiai nebeleidžia rusams išvežti iš vakarinii Vokietijos sričių jiems pripažintą karo grobį. Dažniausiai tai yra išmontuojami fabrikai. Yra nuspręsta tą turtą pasidalinti visoms 19 tarpalijantiu valstybiu.

Ivairios žinios iš Europos

MANNSTEINAS NUTEISTAS

Po garsiojo Nuernbergo teismo iš visu nacių ir jų vadu bene daugiausia pasaulio dėmesio buvo patraukusi Hamburgi vykusį byla maršalo von Mannstein, vadovavusio Hitlerio armijai, žygiavusiai per pietu Rusiją. Byla susidomejimo sukele pirmiausia del to, kad anglai atsisakė kaltinamąjį išduoti rusams, bet teise patys. Didelio taip pat susidomejimo sukele faktas, kad pačioje Anglijoje buvo renkamos aukos advokatui pasamdyti ir kad po kelis svarus paaukojusiu tarpe buvo ir pats Churchillis. Plačiai buvo komentuojama, kad anglai esą suinteresuoti išgelbėti karo su Rusija specialistą. Pagaliau susidomejimą sukele pati bylos eiga, kurios metu i teismą parodymu duoti atvykę kažkokios paslaptingi liudininkai iš Anglijos, o be to, visus suintrigavo ir gynybos nauja pozicija. Gynėjas butent

SV. PETRO KARSTAS

Speciali Vatikano archeologų komisija yra padariusi prielaidu, kad po Šv. Petro Bazilikos yra radusi šv. Petro karstą. Tačiau šiuo metu reikalas tebera neišaiškintas ir oficialus popiežiaus žodis dar netartas.

Paties atrastojo karsto taip pat dar nera matęs niekas be pačiu tyrinetu. Jis buvo parodytas tik Švedu kronprincaui, kuris, kaip žinoma, yra gana žymus archeologas. Šventaisiais Metais popiežius kvies i Romą daugeli specialistu archeologų, ypač italų ir vokiečių, kurie savo stebėjimu išvadas parašys raštu. Ju raštai bus prijungti prie specialiu raportu vatikanes komisijos nariu. Dalis šiu raportu jau yra parašyti, bet dar visa eile tebera nebaigta. Reikia pastebėti, kad popiežius i mokslinius tyrinejimus stengiasi itraukti ir ne katalikus, net ne krikščionis — žydu.

SOVIETU SATELITU "VIENINGUMAS"

JTO posėdžiuose Ukrainos atstovas Volna gruodžio 3 d. kalbėjo:

"...buvo laikas, kai Sovietu Sąjunga, po didžiosios spalio Revoliucijos, balsavo vieniša. Bet ji balsavo tvirtai ir su pasitikejimu. Dabar mes esame penki. Bus daugiau. Šitie penki balsai savo užnugary turi daug šimtu milijonu žmonių. Mus remia milijonai žmonių ne tik mūsų kraštuose, bet ir tuose kraštuose, kuriu atstovai čia dalyvauja ir balsuoja prieš mus. Mes ju nesibiome. Mes kovojame už tiesą, ir mes kovosime už tiesą ligi laimesime pergalę".

Isidemetinai pasisake Lenkijos atstovas Krajewski:

"Teritorijos, kurios guli i rytus nuo Bugo upes, už taip vadinamos Curzono linijos — ir aš pabrėžiu Curzono — visuomet buvo persveriančioje didžiūmoje apgyventos ukrainie-

čių ir gudu. Suvienytos Karalijos atstovas tą labai gerai žino, nors jis pakartojo, aš manau jau trečią syk laike šios sesijos, kad Lenkiją buvo užpuolusi Raudonoji armija. Tikroviene, Sovietu Sąjungos armija išlaisvino Lenkiją".

Ar ne idomu. Apipilestos valstibės atstovas gina plėšiką.

"BALTOJI ŽVAIGŽDĖ"

Berlynas. — KP — Gerai informuoti šaltiniai praneša, kad sovietinei armijai smarkiu tempu plėčiasi pagrindinė prieš-sovietinė organizacija, pasivadinus "Baltąja žvaigžde". Jos centras, esą, randasi pačioj Sovietu Sąjungoje, tačiau i reiškiniai ir okupaciniuose sovietu daliniuose Vokietijoje bei kito-se valstybese.

Labai neseniai Saksonijoje ir Tiuringijoje — sovietu okupuojama zona Vokietijoje — NKVD areštavo 16 raudonarmiečių, ita riamu priklausiusi tai organizacijai, kurie greitai buvo išsistiti i Sovietu Sąjungos gilumą. O ten, savaime aišku, jie bus greitai "sutvarkyti"...

Okupaciniuose daliniuose daug kareivių ir karininku yra itariami ir sekama. Nemaža ju dalis, pajutę enkavedistų seklumą, telerituroja ir slapstosi. Gruodžio mėnesi minetose srityse priskaitoma 250 dezertyravimo atsitikimu.

Nedideliu mieste Jenoj — taip pat areštuoti 8 raudonarmiečiai, priklausę "Baltajai žvaigždei".

VARNOS MIESTO NEBERA

Senas istorinis Varnos miestas Juodųjų jūru krante Bulgarijoje iš pasaulio žemėlapiu turetu išnykti. Varnos mieta taryba nusprendė ji perkrikštyti i "Stalin". Berods tai bus pirmas Stalino vardo miestas, krašte formaliai dar neįjungtas i SSSR. Ten jo vardo miestu yra jau ne vienas. Beje, "krikštynos" ivyko Stalino 70 m. jubiliejus proga.

Lenkai garsina Katvna

Paryžiuje išeinančiam lenku žurnalui "Kultura" finansuojant lenku rašytojas ir dailininkas J. Czapskis važinėja po pasauli, darydamas pranešimus apie Katynę ir kitose Rusijos vietose nukankintus ir nužudytus lenkus. Jis pats yra buvęs bolševiku koncentracijos stovyklose nuo 1939 m. iki 1941 m. ir priklausio nedidelei 400 inteligentu grupei, išleisti iš stovyklų, kad pradetu organizuoti Sikorskio sutartimi numatytą lenku kariuomenę, kurios vadu buvo paskirtas Anders. Toronte padaryta pranešime p. Cz. aptare visas lenku aukas ir ju kancias Rusijos plotuose, ypač užakcentuodamas karininkijos ir inteligentu išsudydymą Katynėje. Iš savo keliones po SS SR renkant vyrus armijai, p. Cz. prisimine, kad jau tada jam būvę nesuprantama ir itartina, kad visos istaigos ir aukštieji bolševiku pareigūnai, i kuriuos jis kreipėsis, teiraudamasis, kur randasi 15.000 suimtuju lenku inteligentu ir karininku, visi gynesie nieko nežinę, nors, sakio jis, viename Maskvos kabinete yra didelis žemėlapis, kuriame yra sužymetos vietos SS SR koncentracijos stovyklų, nors toje pačioje istaigoje esančios bylos visu ištremtųjų ir i kalejimus uždarytųjų lenku ir kitu tautybiu kankiniu. Jo pranešimas buvo paminėtas ir Toronto angļu spaudoje.

KATYNO BYLA VEL IŠKYLA

Pagarsėjusi Katyno žudynių byla kuri laiką buvo lyg i pamiršta. Apie ją buvo nebekalbama arba retai tekalbama. Pastaruoju metu New Yorke susidarę specialus komitetas, kuris išsimojo bylą atnaujinti visuomeniniame teisme. Komiteto — Committee for the Investigation of Katyn Massacre, Inc. — pirmininku yra buvęs JAV ambasadorius Varšuvoje Arthur Bliss. Jam priklauso daug žymi amerikiečių, o lenku jo su-

dety tera vos du. Tarpe liudininku, kurie kviečiami duoti parodymus yra ir SSSR užsienio ministeris Vyšinskis. Komiteto pirmininkas ji pakvieta, paskelbdamas viešą laišką. Jo reakcijos tuo tarpu dar nera.

POLITRUKAI LENKU LAIVYNE

Lenkija visdelto smarkiais žingsniais žengia sovietizacijos kryptimi. Pastaruoju metu i Lenkijos laivyną ivesti politinių vadovai, tuo tarpu pavadininti kultur. ir švietimo karininkais. Jie bus laikomi pirmaisiais kapitono pavaduotojais ir bus atsakingi už igulos "moralini bei patriotini veidą", o taip pat "už ištikimybę liaudies demokratijai ir išpildymą visu laivams pavestu uždavinii".

Pagrindinis reikalas, del kuro šie politrukai ivesti yra noras kovoti su jurininku dezertyravimu. Kaip tik koks laivas pasiekia vakaru pasaulio uostus, jurininku eiles ima tirti. Kazin ar "nepaklyš" kartais uostuose ir patys vadovai?

ŽYDU EMIGRACIJA IS LENKIJOS

Varšuva. — ONA — Jau antaras specialus traukinys su žydais emigrantais apleido Varšuvą ir išvyko i Izraeli. Charakteringa, kad komunistinė Lenkijos valdžia, prieš leisdamas žydams emigruoti i Izraeli, išleido tiesiog drastiškus potvarkius, draudžiančius išsivežti turtą.

Pagal tuos potvarkius, kiekvienas emigruojantis žydas tegali išsivežti: vieną laikrodį, šliubini ir dar vieną kitoki žiedą vieną maldaknygę ir 10 kitokių pabaigos. Be to, leidžiama pasiimti 100.000 zlotu — apie 100 dol. — šeimos galvai, iškeičiamu i Izraelio valiutą. Kiti šeimos nariai tegali išsikeisti po 50.000 zlotu, iš kuriu trečia dalis eina transporto išlaidu paden-

Kanados žinios

KANADOS PILIETYBE

Siemet sausio 1 d. sukako 3 metai, kaip išgiliojo įstatymą "Canadian Citizenship Act". Jis įvedė Kanados pilietybę. Iki tol, 1947.I.1., visi Kanados gyventojai buvo angli karaliaus valdiniai. Jokios Kanados pilietybės nebuvo. Yra projektuojama šiais metais įvesti Kanados pilietybės dieną.

TRUKSTA MOKYTOJU

Mokytojų klausimas visą laiką yra labai aktualus Kanadoje. Kadangi mokytojai yra palyginus labai menkai apmokami, tai i šią profesiją mažai kas teina, o ir iš ją pasirinkusių daugelis meta ir nueina i pelningesnius darbus. Del to tai šiuo metu Kanadoje trūksta 7.593 mokytojų, o dirbantieji yra perkrauti darbu, turi dirbti bent su keliais skyriais kartu.

DP DARBAI KANADOJE

Kanados darbo ministerija imigravusiu tremtinių tarpe pravede anketą apie jų darbus ir atlyginimą. Jos duomenys rodo, kad namu ruošia atvykusių tremtinių tik 240 darbo žemes ukyje, o 4.700 miestuose. Ju atlyginimo vidurkis — \$42-38 ir visas išlaikymas. Užregistruota 115 skundu iš darbavių puses ir 53 iš darbininku. Namu ruošioje, be to, dirba 214 šelmu, t.y. vyru ir žmonių.

Iš tremtinių daugiausia skundu buvo iš tu, kurie dirba žemes ukyje, o iš dirbančių kasyklose skundu beveik nebuvo. Tokiu yra apie 6.000. Ju uždarbio vidurkis — \$1 per val.

TIMMINS UKRAINEČIU MUŠTYNES

Gruodžio 11 d. per komunistinių ukrainiečių mitingą Timmins kilo muštynes. Antikomunistinis elementas pasirodė stipresnis, tad dabar komunistai dėl to kelia dideli triukšmą. Jie net priekaištauja policijai, kuri per ilgai neatvykusi tvarkos padaryti, o organizacijos centras paskelbė deklaraciją, kad jis desias pastangas, kad nusikaltusieji būtų teisiami ir deportuoti, kaip "elementas netinkas Kanados piliečių visuomenei".

Kom. suorganizuota vietos gyventojų ukrainiečių delegacija taip pat kreipėsi i Timmins miesto tarybą ir i merą. Miesto taryba pavede policijai padaryti tardymą. Idomu, kad nutarimo formulė yra suformuluota skundėju: "padaryti tardymą del muštynių tarp nacionalistinių ukrainiečių DP ir ukrainiečių — kanadiečių".

Paskutiniu laiku Kanados Statistikos Istaiga paskelbe duomenis apie atskiru šeimų pajamas ir išlaidas. Toronte vidutiniai šeima per metus turi pajamų 3.314,01 dol., o išlaidų 3.405,65 dol. Tokiu būdu šeimos deficitas sudaro 91,64 dol.

— 1939 m. Kanada turėjo tik 8 diplomatinės atstovybes su 154 tarnautojais. Dabar Kanada turi 44 atstovybes 33 kraštuose, kuriose dirba 1248 tarnautojai.

— Kanados parlamentas gruodžio 5 d. priėmė įstatymą, kuriuo draudžiama spausdinti komiškuose leidiniuose kriminalinio turinio piešinius. Leidyklos taip pat yra padariusios nutarimą nuo tokiu leidinių susilaikyti.

— Suvedus praėjusiu metu alkoholio sunaudojimo duomenis — 1948.IV.1. — 1949.III.31. — pasirodė, kad Winnipege alkoholiniu gerimu tais metais parduota už 7 mil. dolerių. Tai rekordinis kiekis už visus ankščiau parduotus kiekius. 1949 metais alkoholiniu gerimu parduota mažiau.

— Pirmais 1949 m. 7 mėn. Kanadoje pastatyta 10.000 gyv. namu daugiau kaip praėjusiais metais. 1948 m. buvo pastatyta 36.601 namas, o 1949 m. 46.260 namai.

— Nežiūrint apeliacijos teisime, i Vokietiją deportuotas D. Liaščenko, kuris karo metu Vokietijoje buvo rusų šnipas, o i Kanadą atvyko pasivadinęs estu.

— Darbo paskirstymo istaiga praneša, kad paskutiniu laiku Kanadoje buvo 208.000 bedarbių. Šis skaičius bedarbių gali žymiai padidėti. Tai yra didžiausias bedarbių skaičius nuo karo pabaigos. Bet ir dirbančiųjų skaičius dabar yra taip pat didžiausias Kanados istorijoje.

— Timmins, Ont. policija gavo išakymą areštuoti 30 vyrų, kurie pametę savo žmonas su 90 vaikų. Policija pareiškė, kad panašūs reiškiniai Timmins mieste yra 10 kartu dažnesni kaip kitose Kanados vietose.

DARBAS IR ATLYGINIMAS

Buvęs Jungt. Amerikos Valstybių pasiuntinys Maskvoje, gen. leit. Walter Badel Smith, savo atsiminimuose, kurie dabar spausdinami "The Montreal Daily Star", tarp kitko paduoda palyginimą Sovietų Rusijos ir JAV darbininko atlyginimu ir ju įpikimo galios. Esą, kad isigyti žemiau nurodytus daiktus, darbininkas turi dirbti valandų:

SSSR JAV
Tuziną kiaušinių 4 v. 57 m. 38 m.
Kavos svarą 14 v. 5 m. 22 m.
Kviet. duon. sv. 1 v. 10 m. 6 m.
Cukraus svarą 2 v. 34 m. 5 m.
Cigarečių pok. 2 v. 4 m. 9 m.
Porą v. batų 104 v. 30 m. 7,15 v.
Porą m. batų 107 v. 30 m. 5,32 v.

Niekas vaizdžiau nepaodo koks žemas darbininko pragyvenimo lygis Sovietų Rusijoje, tame "darbininku rojuje", kaip šis sulyginimas. Sovietai visą demesį yra nukreipę i sunkiąją pramonę ir Raud. Armijos apginklavimą, todėl eiliniams jos piliečiams vietoje duonos tenka būti sočiam sovietiška paskai apie busimųjų kartu laimę.... Pr. R.

Sveikinu visus savo klientus lietuvių

SHIFF

Rubu Valymas — Lyginimas — Taisymas.

909 DUNDAS ST. W. Toronto, Ont. Tel. ELgin 6649

PETRAS KAIRYS
MESOS IR VISOKIU VALGOMU PRODUKTU

KRAUTUVE ir VALGYKLA

889 Dundas St. W. Toronto, Ont. — Tel. WA 0062

Visi mieli tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

Puikus ir greitas patarnavimas.

KAZYS ARDAVIČIUS

LIETUVIŠKA RUBU SIUVYKLA

Ivairūs užsakymai atliekami pagal naujausias Europos ir Kanados madas. Kainos prielamos.

828 DUNDAS ST. WEST. TORONTO, Ont.

Iš Ottawos

Didele dauguma nedidutes, kiek virš 100, Ottawos lietuviškosios B-nės nariu su dideliu nekantrumu lauke pasirodant "Teviškes Žiburiu". Naujo lietuviško savaitraščio pasirodymas čia Kanadoje yra ne eilinis įvykis kulturiniu laimejimu darbo bare. Visu Kanados lietuvių svajone yra tureti savasis dienraštis; todėl tikėjimas, kad sukeltinis jėgų ir ištikliu pastangomis po nekuro laiko ir ji turėsime.

Antrasis laikraštis, tikėjimas, lietuviškajam gyvenimui Kanadoje išeis i sveikatą, jei, žinoma, kiekvienas iš savaitraščio des pastangas pasidaryti tobulesniu, sveiku lietuviška dvasia paremtu varžybu pagrindu.

B-nės gyvenimu Ottawoje tenka pasidžiaugti. Josios valdyba nuo pat pradžios stengėsi ir stengiasi išlaikyti ji dvasinio kilimo lygyje. Tai yra nuopelnas B-nės dvasios vad. kun. dr. Razučio, kuris ne tikta nuširdžiai ir uoliai talkininkauja B-nės v-bai jos veikloje, bet taip pat nuširdžiai pagalbsti ir kiekvienam B-nės nariui, tai parupiant darbu, butą ar atliekant kokius nors reikalus valdžios istaigose.

Prieššventinis laikotarpis buvo gausus įvairiais rengimais ir subuvimais.

Gruodžio pradžioje įvyko jungtinis Dr. Vyno Kudirkos mirties 50 metu ir Lietuvos kariuomenės atgavimimo 31 metu sukakčių minėjimas. Turiningą paskaitą apie musu tautos kelius i laisvę skaite prof. dr. A. Paplauskas - Ramunas. Po to padeklamuota eileraščių ir paskaityta iš Dr. V. Kudirkos kurybos. Skaite Paplauskaitė, Paškevičius.

Minejimą turiningu išangos žodžiu ir prasminga kalba pabaigoje pravede v-bos pirm. B. Saulenas.

Tenka pasidžiaugti B-nės dvasios vadovo įvesta kiekvieno menesio pirmąjį sekmadienį vakare Sisters of Service koplyteleje šventąja valandele, pamaldomis, kur prie išstatyto Šv. Sakramento yra giedama eucharistines giesmes, skaitoma pamaldžios mintys iš švenčiausios Jezaus Širdies ir Eucharistijos garbinimo ir kalbamas ramėjimas.

Gruodžio 15 d. musu B-nės nariu grupe, kurie buvo laisvesni tą dieną nuo darbo, vadovaujant dvasios vadovui dalyvavo The Catholic Womens League of Canada priemime — Kaledu Egluteje, — kurio vyr. organizatore buvo Mrs. A. J. Bingham. Dalyvavo ir kitu tautybiu atstovai, viso apie 250

asmenu. Priemimas įvyko šv. Brigitos parapijos saleje. Visi priemimo dalyviai — vaikučiai ir suaugę — gavo dovaneles.

Gruodžio mėn. 18 d. pp. Jonašienės, Paplauskienės, Arštikaitienės ir Prankevičienės rūpesčiu suruošta Bendruomenės vaikučiams Kaledu eglutė. Atvykęs lietuviškas Kaledu Senelis — p. Arštikaitis, — savo netiketu pasirodymu ir dovanelemis vaikučius labai pradžiugino. Eglutės metu padainuota Kalediniu giesmiu ir pažaišta. Tikru auklėtojos išjautimu vaikučių žaidimams vadovavo p. Paplauskienė. Kai kurie iš jų išviso pirmą kartą buvo tokioje aplinkoje. Kaledu eglutė įvyko Sisters of Service patalpose; ten pat, kur vyksta sekmadieniniai subuvimai, mažesni minejimai, tautiniu šoukiu ir vaidybos burelio repetitijos. B-ne yra dekinga Sisters of Service, kurios be jokio atlyginimo leidžia naudotis tomis patalpomis.

Bendrujų Kučių Liet. B-ne Ottawoje del daugumos specifiniu darbo sąlygu neruoše, bet šeimoms pagal galimybę kvietesi viengungius-ges praleisti kartu taip brangiu ir turtingu lietuviškom tradicijom Kučių vakarą. Kaledu rytmeti kun. Razutis laike pamaldas įprastu laiku ir įprastoj vietoj. Dauguma šias B-nės tautiečių šios šventės bu-

VESTUVES?...

...BE ABEJO. JUS PASIRENKATE —

LUNA Foto Studija

Užsirašykite iš anksto

575 WELLINGTON ST. W. TORONTO. TEL. PL 5717.

LIETUVAITEMS TAUTIŠKUSOSE RUBUOSE PUSE KAINOS

vo pirmosios čia Kanadoje jau normalesnėse, po tremties metu, sąlygose. Nors dabar mes čia randames vaisingoje ir saugioje šalyje, tačiau daugumos mūsų mintys buvo teviškoje... pas išvežtuosius... Tyro kaledinio džiaugsmo, kol pasaulyje nebus sunaikintas Blogis, lietuvis ir netures. Lygiai B-ne, lygiai pavieniai jos nariai prisimindami tremtyje likusius artimuosius ir džiovininku sanatorijose gulinius tautiečius, prieš šventes pasiunte jiems maisto.

B-nės v-ba laikas nuo laiko

papildo savo sąstatą naujomis jėgomis. Pastaruoju metu pasitraukė iš B-nės v-bos jos vicepirm. p. Kupčiūnas. I jo vietą iejo p. Šimanskis, kuris rūpinasis kartu ir spaudos reikalais. Norintieji "T2" gales užsiprenumeruoti pas jį čia vietoje.

B-nės v-ba sausio 7 d. ruošia šv. Antano parapijos saleje — Gladstone Ave. 800 — pasilinksminimą.

Po to, numatomas vaidybos burelio pasirodymas su Adome no "Svetimomis Plunksnomis", kuri režisuoja Ale Paškevičienė.

V. iš B.

Iš Winnipeg

— KLS Winnipeg sk. iniciatyva kviečiamas organizacijų atstovų pasitarimas del vasario 16 d. šventės minejimo tinkamo parengimo.

— Gruodžio 18 d. Winnipeg lietuvių klubo saleje įvyko KL Tarybos Winnipeg sk. susirinkimas. Dalyvavo labai mažai nariu. Pirmininkavo p. Liaukėvičius.

— Pirmasis Winnipeg rūpestis yra kaip galint greičiau isigyti savo, kad ir mažą, salę. Gal būt tai ir nebutu taip sunku, jeigu butu geras organizatorius.

— Demereckas pirkio ivairiu prekiu krautuvelį Elgin - Izabel gatviu kampe. Biznis jam sekasi gerai.

— Virkučiai susilauke antro sunelio.

— Kun. Placido Bariso pastangomis gruodžio 24 d. buvo surengtos viengungiu Kučių. Dalyvavo apie 30 asmenu. Kučių praėjo linksmoje nuotatkoje.

— Vet. gyd. B. Znotinas dirba savo specialybeje Princ Albert, Sask. mieste. Šv. Kaledas buvo atvykęs praleisti pas savo mokslo draugą vet. gyd. Č. Kuraską i Winnipeg. B. Znotinas skundžiasi gana nuobodžiu gyvenimu Princ Albert. Tame mieste yra keletas lietuvių, bet daugumas jų Maskvos berniškais dedasi. Du vet. gyd. lietuvių dirba Albertos provincijoje, privačiai versdamiesi praktika.

— Vet. gyd. Vidugiris, negaudamas darbo mieste, išvyko dirbti i uki.

— Gruodžio 26 d. YMCA saleje įvyko KLS Wpg. sk. surengti šokiai. Jaujimas linksmai praleido vakarą.

— Gruodžio 26 d. Winnipeg italų bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė p-le Borcheraitė ir p. Br. Stundžia. Jaujiesiems lietuvių kolonija linki gražiausio ir laimingiausio gyvenimo.

Iš St. Catharines

Pagal 1948 metu statistikos duomenis St. Catharines miestas turi 36.000 gyventojų. Augant gyventojų skaičiui, miestas plečiasi link Portdahlousie. Čia gyvena lietuvių, kurie yra ankščiau atvykę ir gerai isikure.

Veikia KLS-gos skyrius, kuris ruošia minejimus ir laikas nuo laiko pasilinksminimus, kviedamas svečiu ir iš JAV.

73 Rolls Ave. yra isikure Lietuvos Pranciškonai. Tevas Juvenalis Liauba O.F.M. daug prisideda prie visuomeninio darbo.

Deka Tevo Modesto Stepaičio, O.F.M. ir V. Kriščiūno pa-

stangu, vietos klebonas leido laikyti šv. Mišias St. Mary of Alexandria bažnyčios koplyčioje. Klebonas daug kartu išsireiškė, kad jis esąs sužavetas giesmėmis, kurias girdejo koplyčioje. Tuo laiku, kada koplyčioje laikomos pamaldos, klebonas neskiria bažnytinio choro, kad nesutrukdžius nuolat dainuoti, pasiekiančio ir besimeldžiančius viršuje.

Besidomintiems sportu yra labai dideles galimybes. Vasarą veikia lauko teniso klubas. Čiuožykla veikia žiemą ir vasarą. Yra Kuno kultūros rūmai.

—V.

Stalino gimimo diena

Pereitu metu gruodžio 21 d. ne tik SSSR, bet ir viso pasaulio komunistai iškilmingai švente tevelio Juozapo 70 m. sukaktuvę. Kiekvieną progą išnaudoja jo penkmečio agentai, kad kuo daugiau ginklų nukaltu, visuose SSSR fabrikuose pradejo darbininkus žudancius gamybos lenktynes. Iš visu satelitinu kraštu i Maskvą dunda tukstančiai traukiniai su dovandomis ir tukstančiais parašu padengtais sveikinimais. Viso pasaulio komunistine spauda jo garbei išleido specialius numerius. Bet budinga, kad ten pa-prastai tera Maskvos oligarchu rinkiniai. Mat, originalius straipsnius rašyti yra pavojinga. Kiekvienas bijo pasakyti koki žodi ne pagal bolševikinį katekizmą ar geru žodžiu prisiminti asmeni, kurio nemadingumo dar nepastebejo. Del to daug patogiųjų kitu žodžius kartoti. Ir skambu ir atsakomybe mažesne.

LIETUVAITES DOVANA STALINUI

Kai komunistinis pasaulis triukšmingai švenčia savo dievačio Stalino 70 m. sukaktuvę ir siunčia jam dovanas, idomią dovangą pasiunte jam ir nuosirdi lietuvaite Gražina Šimkute. Ji pasiunte Stalinui šventąjį Raštą. JAV spaudoje tai sukele sensaciją, Chicago Herald American gruodžio 21 d. Nr. tam paminti išspausdino net ilgą vedamąjį su Stalinu ir Šimkute atvaizdais. Straipsnyje pabrėžiamas šios mergaitės gesto krikščioniškumas ir nupaskojama jos pergryvenimai per 1941 m. lietuviu tremimą, kai jos pačios brolis buvo išvežtas ir jos akyse kankinami daug tukstančių tautiečių.

Tegul Stalinas šv. Rašto neskaitytys ir jo greičiausiai net nematys, tačiau nuosirdžios lietuvaite gestas tikrai išidemetinas ir rodąs jos gilius krikščioniškos meilės pergryvenimus.

PASAULIO "VADAS"

Pasaulio komunistai "tevui ir mokytojui" isiteigdami eina lenktyniu. Štai Čekoslovakijos vyriausybę nutare nukalti 50 ir 100 kronu monetu su Stalinu atvaizdu. Beabejo tai bus pirmas atsitikimas, kad ant vie-nos valstybės pinigų butu kitos

valstybės diktatoriaus atvaizdas.

PERSEKIOJIMAS UNITU

Kaip praneša "Ecclesia", Galicijos unitu vyskupai, kurie 1945 m. buvo teisiami bolševiku teismo, yra mirę arba kenčia Sibire. Lvovo metropolitas vysk. Slipij, nuteistas 10 m. kalet, tebera gyvas tulame šiaures Rusijos lagery. Kartu su juo yra Przemyslio sufraganas Lakota ir eile kitu dvasininku. Stanislavovo vysk. Chomyšin, nuteistas 10 m., mire 1947 m., sulaukęs 80 m. Przemyslio vysk. Kocylowski mire pereitais metais Kijeve seneliu prieglaudoj, kur jis buvo internuotas. Volynės apaštališkasis administratorius kun. Čarneckis, išvežtas i Sibirą ir dirba kalveje. Lvivo sufraganas Dujka, nuteistas 8 m. priverčiamoji darbo stovykla, dirba kolchoze, o Stanislavovo sufraganas Latsjevskis centrinėje Azijoje dirba kaip panaktinis sargas.

Oficialiai unitu parapijos paskelbtos atpalaiduotomis nuo Romos ir už betkokių ryšių su katalikais skaudžiai baudžiama. Tačiau didžioji dalis kunigu istikrujų liko ištikimi ir veikia poogrindėje. Kadangi bolševikai parapijiečių tarpe organizuoja šnipinėjimą, tai išdavysiu pasitaiko ir kunigu daugelis nukentė.

BOLŠEVIKU KUNIGU SEMINARIJOS

Austrijoje, Vengrijoje ir kituose Sovietu okupuotuose katalikiškuose kraštuose bolševikai ruošiasi kovai su kataliku bažnyčia. Laukdami patogaus momento, kuriuo bus nutraukti bet kokie krašto ryšiai su šv. Tevu, dabar jie ruošia savo agentus, kurie tures pakeisti priešpaulai nenusileidžiančius kunigus. Tam yra ikurta eile mokyklų, kuriose paruošiami šitokie agentai. Jie išmokomi bažnytinio apeigų, kad prieš tikinčiųjų liaudi galetu vaidinti kunigus.

IR UKRAINA RUSINAMA

Kaip rusinama Lietuva, mes jau daug ką girdejome. Tas pat yra ir kitose "respublikose". Pajegiausioji iš visu po Rusijos respublikos SSSR beabejo yra Ukrainos respublika, turinti ar-

KODEL AMERIKIEČIAI NEUŽEME PRAHOS?

Prieš keletą metu pasaulio spauda raše, kad žaibingasis amerikiečių generolas Patton, su savo armija atžygiavęs iki Plzno, stačiai siuto, kai vyriausiasis vadas Eisenhoweris neleidu jam žygiuoti i Prahą. Kai sovietai, girdamiesi savo karo laimejimais, jau per daug akipleišikai gyresi ir nuolat prikašiojo nepajegumą amerikiečiams "išvaduojant" Čekoslovakiją, JAV valstybės departamentas pagaliau rado reikalinga paskelbti oficialius dokumentus iš tu karo dienu. Iš ju matyti, kad amerikiečiai buvo jau beužimę Prahą, tačiau rusai oficialiai tada kreipėsi i Eisenhoweri, prašydami Prahos užėmimą jiems palikti. Vyriausiasis vadas tada sutiko ir davė išakymą gen. Patton sustoti, toliau neiti. Šis toliau nebejo net patiems vokiečiams kviečiant, nors rusai ten teatsirado vos po 4 dienu.

Atsidekodami už paremimą musu kurimosi pradžioje sveikiname visus mielus esamus ir busimus pirkejus ir linkime daug laimes ir pasisekimo 1950 metuose.

K. Kazlauskas ir J. Tumosa.

MESOS, VAISIU IR IVAIRIU MAISTO PRODUKTU

KRAUTUVE

K. KAZLAUSKAS ir J. TUMOSA

Maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti. Prekes pristatome i namus pagal telefoninius užsakymus. Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

1579 DUNDAS ST. W. TEL.: KE 6398 TORONTO, Ont.

KIRPEJAI

JONAS JOTAUTAS ir ALBERTAS ŠLAUDINIS

932 Dundas St. W., Toronto, Ont.

— prieš lietuvių bažnyčią —

Kirpykla veikia kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Išskyrus pirmadienius. Telefonas: WA 9674

Torontiečiai, remkime tremtiniam sušelpiti vaju!

Žymi musu tremtinių dalis, kurie negalėjo niekur išemigruoti, dar tebera Vokietijoje. Daugiausia tai yra seneliai, invalidai, našlės su vaikais ir pan.

Jie yra reikalingi musu paramos.

Ir kas gi juos sušelp, jei ne mes, kurie turime pakenciamas gyvenimo sąlygas? Juk musu visu didžiausia pareiga žutbutinėje kovoje išlaikyti tautą didiesiems uždaviniais.

Imdamiesi sunkaus ir didelio darbo — suorganizuoti rubu, avalynes ir pinigų rinkimo vaju, esame priversti kreiptis į Toronto ir apylinkių lietuviškąją visuomenę.

Senieji ateiviai, jus jau seniai tiesiate savo duosnią ranką, šelpdami ar atsikviesdami tremtinis. Naujai atvykusieji, jus geriausiai žino kokių padėtyje yra likę musu broliai ir sese, jus jau iš savo pirmo kukliu santapu siuntėte siuntinius giminiams ir pažįstamiems.

Žinokite, kad daug pasilikusių neturi nei giminių, nei

pažįstamu, o gal ir savuosius kartais pamirštate paskendę kasdieniniuose rūpesčiuose. Jie visi laukia musu paramos.

Neatsisakykite aukoti musu atvykusiems rinkėjams ką tik galite: rubu, avalynes ar pinigų, arba ką galite atneškite į rinkimo punktus.

Surinktos aukos bus pasiųstos Liet. Raud. Kryžiui Europoje.

Taip pat kreipiamės į jaunimo organizacijas ir pavieni jaunimą prisidėti darbu prie šio vajeaus pravedimo.

Vajus prasidės sausio 7 d. ir baigsis 28 d.

Pagrindinis rubu rinkimo punktas bus parapijos patalpose, kiti punktai bus nurodyti vėliau.

Brangus Torontiečiai, sekite skelbimus vajeaus reikalu šiame laikraštyje ir žiniomose skelbimu vietoje Toronte.

Visas informacijas teikia p. J. Simanavičius, 702 Dundas St. W. Tel. EL 0315.

Visi i bendrą ir kilnų darbą! KLS Toronto skyrius.

Visoms organizacijoms ir paskiriems asmenims už sveikinimus bei linkejimus ŠV. KALEDU ir NAUJUJU METU proga nuoširdžiai dekoja

KLS Toronto Skyriaus Valdyba.

Mielus idejos draugus
**LIUDĄ LABANAUSKAITĘ ir PETRĄ JURENĄ
MARIJĄ LABANAUSKAITĘ ir ANTANĄ NORKU**
sukurusius lietuviškas šeimas, sveikina ir daug tyro šeimyninio džiaugsmo o ateities gyvenime linki
Toronto Ateitininkų Kuopa.

šventoms atvykusio iš provincijos. Kučios buvo surengtos parapijos iniciatyva, talkininkaujant jaunimo organizacijoms: skautams, ateitininkams ir sportininkams.

Kučiu vakariene pradėjo parapijos klebonas kun. P. Azubalis, primindamas šventojo Vakarų reikšmę ir pakviesdamas vakarienes dalyvius atsistoti — ir valandžiukės susikaupimu pagerbti lietuvių, žuvusių kovose dėl tautos laisvės, kenčiančius Sibiro taigose ir išblaškytus visame pasaulyje. Po to, seke Kučioms įprasta tradicija — maldos.

Vakarienes metu gražių kalbų pasakė iškilmes dalyvavęs Lietuvos gen. konsulas Kanadoje p. min. V. Gylis. Bendrose Kučiose dalyvavo virš 180 asmenų. Nuotaika buvo labai kultūringa. Visą laiką buvo grojamos kaledinės giesmės ir kitu melodijų plokštelės. Kučių parengime didelis nuopelnas tenka nenuilstamai p. Valerijai Dieilininkaitytei.

SUŽEISTAS SOLISTAS

Buv. Kauno operos solistas Kostas Orantas, lapkričio 17 d. susižeidęs ranką, iki gruodžio 9 d. gulėjęs ligoninėje, šventės praleido namie, o šiomis dienomis išvyksta į poilsio namus, kur išbus pora savaičių.

APGAILETINAS PAGARSEJIMAS

Gruodžio 27 d. Toronto "The Telegram" pranešė, kad antros Kaledu dienos vakare prie Dundas gatvės susimušė du girti lietuviai, iš kurių vienas su sužeista galva ir veidu nugabentas į Toronto Western Hospital. Esą sužeistas butelio smuikais. Antrasis suimtas. Nukentėjęs yra Juozas Paukštys, 32 m., gyvenęs Denison Ave., o suimtas — Petras Versauskas 26 m., gyv. Crawford St. Labai gailla, kad ir šitaip garsejame.

PADARYTA SUNKI OPERACIJA

Prieš pusantru metų prie darbo buvo sužeistas senas lietuvis Petras Žižys. Per visą tą laiką ligonis turėjo guleti supiguotas. Buvo padaryta pora sunkių operacijų imant kaulą iš sveikos kojos ir bandant suauginti sulūžusią kitą koją. Deja, ligoninėi tas darbas nepavyko ir gruodžio mėn. 19 d. nepagydomoji koja buvo amputuota. Ligonis jaučiasi gerai ir toliau gydosi Western ligoninėje Toronte.

KALEDINĖS NUOTAIKOS

Šimet Kaledos pasižymėjo labai dideliu bažnyčios lankymu. Berniuku mišiose bažnyčia buvo sausakimšai užpildyta. Tą patį galima pasakyti ir apie tuo pačiu metu vykusias pamaldų parapijos saleje. Pamaldų metu bažnyčioje gražiai giedoję parapijos choras, vad. J.R. Simanavičiaus, sugiedodamas daug gražių ir dar mažai girdetų kaledinių giesmių. Iškilmingos mišios buvo pavykintos torontieško okto, vad. V. Verikio. Puikiai giedoję solistai: p-le Radzevičius ir p. B. Marjosiū, akompanuojami muz. A. Dvariono.

Bendrai, torontiečiai lietuviai Kaledas praleido labai gražiai. Tai buvo dvasinio pakilimo, susikaupimo ir gražių poilsio valandelių švente.

"NEW NEEDLE"

Elektr. mašinomis surenkama mot. kojinių nubegusios akys.

Priemimo punktai:
1. 899 Dundas St. W. P. Kairio groserne, Toronto, tel. WA0062.
2. 415 Roncesvalles "Re New" rubu valykla, Toronto, telefonas LL 1451.
3. Paštu siusti J. Karką vardu, 409 Perth Ave. Toronto, telef. KE 3491.

PIGIOS KAINOS

Didžiausias ir sunkiausias skyriaus uždavinys yra suruošti ir sėkmingai praveisti Europoje pasilikusiems tremtiniam sušelpiti rubu ir pinigų rinkimo vaju, kuris bus vykdomas nuo sausio 7 iki 28 d.

Dar sausio mėn. numatomas surengti koncertas. Kor.

Iš Hamiltono

Hamiltono Lietuvių Parapijos iniciatyva sausio mėn. 21 d., šėtadieni, 7 val. vak. ruošiamas spektaklis. Programoje Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų drama "Sudrumstoji Ramybė". Pastatymas J. Jagelos. Dekoracijos J. Bakio. Scenarijus M. Paškevičiute. Veikia: Toronto Lietuvių Meno Megeju Grupe. Spektaklis iškyla lenku šv. Stanislovo parapijos saleje, Barton ir Stann gatvių kampas. Iėjimas iš Stann gatvės. Po programos numatomi šokiai. Minimo veikalo pasisėkusi premjera ikyko Toronte gruodžio mėn. 17 d.

Hamiltono ir apylinkės lietuviai kviečiami nepraleisti progos ir pasigrožėti gyvuojančių lietuvių žodžiu.

RASYKITE "T.ŽIBURIAMS" IŠ VISUR

AUKOS "T. ŽIBURIAMS"

Garbes Remejai:	
1. Kun. P. M. Juras	\$100.
Garbes Prenumeratoriai:	
1. J. Sakalauskas	\$13.
2. J. Šližys	\$10.
Aukojo:	
1. D. V.	\$5
2. Vl. Zauka	3
3. V. Šmulkštys, jr.	2
4. M. Aukštaitė	2
5. M. Kežinaitė	2
6. E. Olšauskas	2
7. K. Lelešius	2
8. V. Liuima	1
9. J. Valaitis	1
Visiems nuoširdus ačiū.	

Kanadiečiai atšvente Kaledas

Rytinėje Kanadoje, ypač Ontario provincijoje, Kaledu metu šiemet smarkiai lijo. Kaledu Senis savo tradicinei Kučių nakties kelionei nebegalėjo naudotis žemes keliais, nes, vos tik žemę pasiekęs, turėjo lipti į guminius batus ir klampoti pesčiomis. Tarp kitko, šitas lietus yra viena iš didžiausių dovanų, kurią Kaledu Senis visiems dovanojo. Kaip praneša Hydra valdytojas R. H. Sanders, jei ne šis lietus, artimoje ateityje būtų tekę normuoti elektros energiją, nes dėl sauso rudens elektrinių baseinai buvo jau pasiekę padetį, keliančią susirūpinimo. Dabar tas pavojus jau praėjo visai žiemai. O nuo vasaros busių paleistos dar keturios jėgainės, įgalinančios ateityje nebijoti sausras išdaigu.

Kaledu laikotarpis parodo, kad ir sudolerejusio kanadiečio dvasioje yra dar likę gana daug romantizmo. Jau savaitę prieš, beveik visu namu languose sužibo spalvotos eglučių švištos. Rupeštingai pakuojamos senio dovanelės, o per radio nepaliaujamai skamba romantiška vokiškos kilmės Kaledu giesmės "Tyli naktis". Prieškalėdiniai pobuviai buvo surengti beveik visose imonose bei fabrikuose. Darbininkai gavė dovanų gaminiais ir šiek tiek pinigais — nuo 1 iki 5% metinio uždarbio. Be to, yra apmokamos Kaledu ir Naujuju Metu dienos.

Didingoji Kaledu naktis nepraėjo ir be tragiškai skaudžių įvykių. Toks įvykis ikyko Hamiltono, Ont. Ten ligoninėje gulėjo mirtinai sergantis 8 metų berniukas. Kai gydytojai paklauso, ko jis iš Senio noretu,

Kun. Juro laiškas

"Teviškes Žiburiai" yra gavo gražų kun. P. M. Juro laišką, rašytą 1949 m. gruodžio 28 d., ir kartu pridėtą \$100 čekį.

Kun. Juras, vienas žymiausių JAV lietuvių veikėjų ir didžiai nusipelnęs kultūrininkas, lietuviškai visuomenę yra gerai žinomas ir musu rekomendacijų nera reikalingas. Tačiau, nuoširdžiai dekodami už taip didelę auką ir gražius linkejimus, laišką spausdiname ištisi.

Mylimieji "TŽ" Leidejai:

Sveikinimais ir linkejimais reiškiamės savo džiaugsmą švenčių bei sukačių progomis ir tikimės, kad užsimotu kilniu darbu siegs. Sveikinimais išgauna padėsinimo ir malonumo, nes pareikštieji jausmai yra draugiškumo saitas. Vertindamas katalikiškosios spaudos reikšmę "Teviškes Žiburiai" leidejus laikau artimais draugais ir todėl reiškiau nuoširdžius

sius sveikinimus. Kanados lietuviai tikrai negalėjęt kilniau pradėti 1950 šventuosius Metus, kaip išleidami pasaulin "Teviškes Žiburius".

Patsai laikraščio vardas aiškiai nusako pasirodymo tikslą. "TŽ" skaisčiai ir plačiai šviečia, jei sąmoningi lietuviai nepasigails "aliejaus" — paramos.

Žinau, kaip kiekviena pradžia yra sunki. Nuoširdieji sveikinimai paprastai yra susiję su dovanomis, parama. Todėl siunčiu čekutį vertes šimto dolerių.

Linkiu, kad visi lietuviai, ypač kanadiečiai, katalikai užsiprenumeruotu "TŽ", "kad šviestu visiems, kurie yra namuose. Tegul jusu šviesa taip šviečia žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jusu darbus ir garbintu jusu Tėvą, kuris yra danguje".

Su tikra pagarba, Tamas Kristujė Kun. P. M. Juras.

Teviškes žiburiai

Toronte "TŽ" galima gauti:

P. Kairio krautuveje, 889 Dundas St. W., tel. WA 0052.
J. Kaškelio valgykloje, 870 Dundas St. W. tel. PL 7060.
Mes ir kolonialių prekių krautuveje, 911 Dundas St. W. telefonas PL 7171.

Kazlauskio krautuveje, 1579 Dundas St. W. Tel. KE 6398.
Užsiprenumeruoti "TŽ" galima administracijoje ir redakcijoje — 941 Dundas St. W., įėjimas iš šono — darbo dienomis tarp 4 ir 8 val. po pietu, o sekmadieniais ir šventadieniais tuojau po pamaldų parapijos saleje. Prenumeratą taip pat priima p. Kairys ir p. Kazlauskas savo krautuvesė.

"TŽ" Administracija.

ISKYLA LIETUVAITE

Buv. Lietuvos valstybės operos baletu šokeja Zinaida Smolskaite - Orantiene pakviesta ir jau antras menuo dirba žinomojoje prof. Volkovo studijoje kaip baletmeisterė.

IS KLS TORONTO SKYRIAUS VEIKLOS

Jei pasigendama spaudoj žiniui apie KLS Toronto skyriaus veiklą, tai dar nereikia, kad jis nieko neveikia.

Lietuviškoji Kanados visuomenė, taip pat ir KLS Torontio skyrius, nekantriai laukia Kanados Lietuvių Bendruomenės galutinio suorganizavimo. Montrealy sudarytasis Laikinas Kanados Lietuvių Bendruomenės Komitetas veikia letai, tačiau Toronto KLS skyrius tęsia savo veiklą su nemažesniu ryžtumu toliau.

Naujai išrinktoji valdyba, palyginti per trumpą laiką, turėjo jau 5 posedžius, sušaukė 1 visuotinį skyr. narių susirinkimą, susitarusi su Toronto Lietuvių Organizaciniu Komitetu, surengė Dr. V. Kudirkos 50 m. mirties minėjimą.

Skyrius savo disponuojamais finansais, kiek tik gali, prisideda prie lietuviškosios kultūros, propagandinės ir karitatyvinės veiklos. Į štai, Newman Club Lietuvių Studentų sekcijos ruošiamam koncertui praveisti paskyrė 10 dol., Toronto lietuvių vaikūčiams suruoštai eglutei 15 dol. P. Sungailiene su mažais vaikūčiais dėl ligos yra labai sunkioje materialinėje būklėje, todėl skyrius rado reikalą, nors mažai 20 dol. auką, ją sušelpiti.

Didžiausias ir sunkiausias skyriaus uždavinys yra suruošti ir sėkmingai praveisti Europoje pasilikusiems tremtiniam sušelpiti rubu ir pinigų rinkimo vaju, kuris bus vykdomas nuo sausio 7 iki 28 d.

Dar sausio mėn. numatomas surengti koncertas. Kor.

"DAINOS" GRUPES SUSIRINKIMAS

Sausio 6 d. ikyks "Dainos" metinis susirinkimas pas narę E. Matušaitienę, 2008 Bathurst St. Vaziuoti iki Bathurst ir St. Clair ir paėmus Bathurst autobusą iki Eglinton; išlipus grįžti truputi atgal.

Visos narės ir prijauniančios prašomos atsilankyti. Be begamųjų reikalu, bus ir valdybos rinkimas. Koresp.

NAUJUJU METU SUTIKIMAS

Toronto lietuviškoji visuomenė naujus metus sutiko net triose atskirose salose. Rengėjais buvo Kanados Liet. Kataliku Kultūros Draugija, Liet. Atgimimo Sąjūdis ir šv. Jono Pašalpinė Draugija. Svečių buvo pilnos visos trys salės. Pirmojoje ir antrojoje saleje buvo ir trumpesės programos: pirmojoje svečius smagiai nuteikė sudainuodamas keletą dainų p. Verikio oktetas, o antrojoje solo dainavo solistas p. Marijošius.

SKAUTAI APLANKE LIGONIS

Prieš pat Kaledu šventės Toronto skautai aplankė visus miesto ligonines esančius lietuvių ligonis. Tą pačią progą skautai iėikė kiekvienam ligoniui po gražių dovanelę. Šiuo gražių žygiu Toronto skautai išigijo iš visuomenės puses ir ypač aplankytųjų ligonių simpatijų.

KRIMINALINE AR CIVILINE BYLA?

Mes suteikiame Jums TEISINĘ IR KALBINĘ PAGALBĄ

Jusu sutarčių ir kitu dokumentu sudarymas, prašymu surašymas, vertimu padarymas ir patvirtinimas lietuvių, anglų, prancūzų, vokiečių bei kt. kalbomis. Atstovavimas ir tarpininkavimas įvairiais reikalais istaigose bei imonose Lietuvių interesų gynimas Kanadoje ir kt. kraštuose. Jums patarnavimai atliekami bendradarbiaujant teisininkams ir kalbininkams, studijavusiems Š. Amerikos ir Europos universitetuose.

JONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. KI 1494
Skyrius: 750 Dundas St. W. Toronto. Tel. WA 0006.

Teisine pagalba lietuviams Kanadoje

STASYS DAUKSA

Paryžiaus Universiteto Teisių Doktoras, ilgametis advokatas Lietuvoje ir Austrijoje bei Vokietijoje prie Prancūzų Teismu; antri metai advokatas — konsultantas Montrealyje pas Me. Paul Masse, C. R.

Teikiamos teisinės konsultacijos, vedamos bylos teismuose ir valdžios istaigose, tvarkomi imigracijos, pilietybės, palikimo, pajamų mokesčių ir kiti reikalai. Atliekami patvirtinti vertimai.

Biuras: 152 Notre - Dame East 5657 — 12th Avenue
15 kam. Tel. BE 1971 Rosemount, Tel. HO 5438.
Montreal, Que.

Vaidotas.